

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 120 Din, za
inozemstvo 140 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba
2050, — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENECE

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.549 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
ponedeljka in dneva po prazniku

Nemško politično pismo

München, 10. avg. 1930.

Gospod glavni urednik!

V Hofgartenu sedi pri okrogli mizi srednje velik, krepko raščen mož, 40 letnik s trdim, napetim vojaškim obrazom in kratko pristrizanimi brki: Adolf Hitler, ustvaritelj in voditelj nacionalnih socialistov. Okrog njega sedi četa mladih, zarjavelih mož, z odločnimi manirami, ki izdajajo bivše cesarske oficirje. To je njegov štab, to so njegovi najožji pomočniki. Na dano znamenje vstanejo in pozdravijo po rimsko s poševno stegneno desnico. Hitler gre naprej in neženirano vihti v desnici pasji bič. V primerni razdalji mu spoštljivo slede njegovi pretorijanci.

Mož ni tako brezpomemben, kakor bi ga morda razodevala njegova zunanost. Tisti, ki ga poznajo, slave njegovo zelo obširno in temeljito znanje. Menda po pravici. Kdor ga je slišal govoriti na ljudskih zborovanjih, ga ne pozabi več. Adolf Hitler je eden najmočnejših in največjih ljudskih govornikov sedanje Nemčije. Tudi nasprotniki to priznavajo. Trzajoče mišice v obrazu in napet izraz sicer razodevajo, da mož nekoliko nagiba k psihopatiji. Toda množice, kadar jih spravi s svojimi plamenčimi govori v navdušenje, na take stvari malo pazijo. Ni pa dvoma, da je Hitler v stranki narodnih socialistov, ki jo je ustvaril, daleko najmočnejša glava, da je sploh edina močna osebnost, kar mu omogoča neomajno diktaturo in suveren položaj v stranki.

Za politika Hitlerja govori dejstvo, da se je naučil iz preteklosti. Po smešnem in pone-srečenem puču jeseni 1923. leta v kleti mona-hovskega Löwenbräu, je bilo splošno prepri-čanje, da je Hitler za vedno doigral politično vlogo. Toda Hitler se ni opustil vseh načrtov. Zaprl se je v samoto, da je proučeval položaj in kot tujec — doma je iz Češke (Braunau) — od blizu preštudiral naše razmere. Pred kakim letom pa je nastopil z drugo taktiko, ki ga utegne gotoveje voditi do uspeha. Prišel je snovati stranko, da se na parlamentarnih tleh pomeri s svojimi nasprotniki in danes je treba priznati, da ima za seboj že veliko stranko. Narodni socialisti so zmagali v Thüringenu in razbili vse meščanske stranke na Saškem. Go-tovo je, da so že tudi najmočnejša meščanska stranka v Prusiji. Pridevek »socialenc si je stranka nadela, da privablja delavstvo in malomeščanstvo, ki v resnici sestavlja večino njenih volivcev. Malomeščanstvo se čuti v Nemčiji od vseh strank izdano. Ne ve več ne naprej ne nazaj. V svoji neorijentiranosti in nezaupanju ter sovraštvu do vsega preteklega in sedanjega in v popolnem nepojmovanju države sledi demagogom, ki z izvrstno propa-gando in neverjetno brezvestnostjo slikajo uresničenje vseh skozi celo desetletje zatrtih političnih in gospodarskih želja malega nem-škega človeka.

Idejno narodni socialisti ne pomenijo ni-česar in v vsaki razumni debati klaverno pod-ležejo. Ves njihov program je meglen in se-stavljen iz samih besed in fraz, ki jih je lepo slišati, a brez jasne smeri, kako bodo svoje obljube uresničili. Zunanje politični problem, ki je za nas Nemce še vedno najvažnejše izmed vseh vprašanj, je zavrt v neke temne groznje, ki razodevajo popolno pomanjkanje razume-vanja in poznanja resničnega mednarodnega položaja, v katerem se Nemčija nahaja. Pri-krojen je na instinkt množice, katero so že enkrat s podobnimi neumnostmi in slepotami pahnili v največjo nesrečo. To je bilo pred vojno, ko so ekstremni nacionalistični elementi v krvavem vojnem metežu zrlj najvišjo na-logo in zadnji cilj cesarske Nemčije. Takole nči Hitler svoje črte: »Samo sila je, ki ustvar-ja pravo. Želim, da skoraj mi zadobimo moč. Gre zato, ali naj živimo, ali naj umrjemo. Povemo, da imamo mi Nemci več pravice do zemlje, kot vsi drugi, zato ker smo najtesneje naseljeni.« To človek rad sliši in užija. Toda s tem se znova vzgaja moralna anarhija in se ustvarja narod, za katerega sosede ne bodo imeli drugega, kot nezaupanje in novo obkro-ževanje, kakor se je to zgodilo v vojni.

Vendar je položaj v Nemčiji danes takšen, da je uspeh zagotovljen onemu, ki je najbolj preprost in obenem najbolj nezmeren in poli-tičnih slagerjih. Komunisti so tudi preprosti in nezmeri. Toda slabo za nje je, da so že pre-večkrat objubljali, pa nič izpolnili, in da je Moskva daleč in svetovna revolucija še dlje. Nacionalističen idejni svet je bolj otipljiv in objavlja na videz mnogo hitrejši uspeh. Naj poudarim še enkrat, da pred kritiko zdravega razuma ne drže in da je njihova stavba zgra-jena v zrak, toda kar Nemci še vedno impo-nira, to je energičen, brezobziren nastop, s ka-terim tako samozavestno nastopajo in pa ob-ljuba, da bodo na brzo roko pomogli Nemčiji do nekdanje slave in moči. Kako —, to je se-veda vprašanje, a vžiga le pri generaciji, ki jo označuje duševna topost in posurovelost in ki sploh propada na filmu, radiju in športnih narostih. To je prav tista publika, ki 14 dni ne pride do sape, ako se v Newyorku 2 mesar-ska pomočnika pretepavata in si v javnem boku potolčeta nosove. Narodni socialisti žanjejo največ med posirovelo mladino, ki v želji po pretepanju in ekscsah vidi svoj mla-dostni ideal in ki upa najti v Hitlerjevih sku-pinah primernega ventila.

Naš političen položaj je zelo nejasen in

Diplomatična ofenziva Italije proti Veliki Britaniji

Italijanske spletke v vseh angleških interesnih sferah

Rim, 12. avgusta. m. Italijanska diplomatska delavnost je zadnje mesece tako raznovrstna, da jo je ne samo težko zasledovati, ampak skoro-da nemogoče najti idejno črto, katero zasle-duje. Tako smo v marcu mogli zapaziti, kako Italija deluje na ustanovitvi trozveze med drža-vami bližnjega orijenta, nekoliko pozneje smo jo našli v dvoboju s Francijo. Naenkrat se je pojavila na čelu držav, ki zahtevajo revizijo mirovnih pogodb, potem pa zaslutimo njeno roko v Belgariji ali pa v ozadju avstrijske zu-nanije politike. Enkrat ima človek vtis, da išče prijateljstva z Nemčijo ali Madžarsko, drugič pa, da podpira poljske aspiracije. Zadnja sen-zacija, katero si je fašistična diplomacija pri-voščila, je prijateljska pogodba med Italijo, ki se nazivlje naslednica rimske slave in steber zapadne kulture in med sovjeti...

Spriče to nervoznosti, ki je glavna črta fašistične diplomacije zadnje mesece, se inozemci sprašujejo, kaj prav za prav namerava. Eno je gotovo, in to je edina stalna točka v politiki fašistične vlade, namreč, da pri vsej svoji vse-stranosti do sedaj še ni nikdar pokazala, da hoče sprejeti roko, ki ji jo ponuja kraljevina Jugoslavija za složno in lojalno sodelovanje v miru in medsebojnem sporazumu.

Rimski dopisniki londonskih listov, ki skušajo svojo publiko poučevati o smernicah ita-lijanske zunanje politike, so prišli tudi v veli-ko zadrego, ker so do sedaj lahko poročali, da obstojajo med Italijo in Anglijo vsekakor pri-jateljski odnosi, zdaj so pa naenkrat prisi-ljeni konstatirati, da se je nenadoma zvalila jeza fašističnih diplomatov na Veliko Britanijo in na njena posestva v dominijonih in kolonijah. Vaš dopisnik se je razgovarjal z nekaterimi, a

nobeden ni bil v stanju razumeti globljih vzro-kov za nenadno sovraštvo, katerega so deležni.

Angleško kolonialno ministrstvo se še rado spominja, kako je pred leti fašistični tisk za-govarjal čisti evropeizem in ironiziral nekatere evropske države, ki so iz strahu ali pa pod vplivom »lažidemokracije« vpeljale v kolonije demokratičnejšo obliko vlade. Danes vidimo, da isti tisk v popolnem nasprotju s teorijami, ki jih je zagovarjal pred štirimi leti, pozivlje in-dijske narode k uporabi proti tujcu; Italija je postala zagovornik demokratičnih svoboščin v Indiji in Ghandi je postal heroj, pred katerim se klanja vsako fašistovsko srce...

Leta 1927 sta angleško in italijansko zuna-nje ministrstvo sklenili tajno pogodbo, kako si bosta med seboj razdelili abesinsko državo. Po-godba je danes prišla na dan, a samo da osmeši doslednost italijanske politike, ki je sedaj skle-nila prijateljsko zvezo z abesinskim kraljem Ras Tafarijem, katerega je osebito Italija pod-pirala v njegovi zadnji vstaji, ki je povzročila še danes nepojasnjeno nenadno smrt abesinske kraljice, Menelikove žene.

Italija je sklenila z vsemi arabskimi drža-vami prijateljske in trgovinske pogodbe, tako z Ibn Saudom v Arabiji, s kraljem Husseinom v Transjordaniji in celo s kraljem Iraka. Ita-lijanske karavane se čestokrat zasledijo tudi v sinajskih puščavah in angleški krogi se upravi-čeno vprašujejo, na kakšen način se je ita-lijanska trgovina v teh krajih mogla tako razviti.

Stališče fašistov na Malti je znano. Medtem ko je konflikt na Malti bil popolnoma cerkve-nega značaja, se je vmešal fašizem in se hotel okoristiti pod plaščem verskih svoboščin ter diskreditirati tudi vatikansko politiko.

Stališče italijanskega tiska ob priliki zad-njih nemirov v Egiptu je še bolj jasno. Egipt je resnično med inozemskimi državami poleg Albanije edini, s katerim je italijanska trgo-vinska bitanca aktivna. V celnem Sredozemskem morju je Egipt najbolj naseljen s Italijani. Angleško zunanje ministrstvo ni prav nič pri-krivalo nejevolje nad Italijani, ki so očividno netili nemire ali vsaj prehrupno izražali svoje veselje nad težavami angleške vlade. Italija bi želela svoboden Egipt, ker si je svesta, da bi ga potem v svobodni konkurenci poplavlila s svojimi pridelki. Doktor pa sedijo Angleži v Kajiru in kontrolirajo Sueški prekop pa bom-baževne nasade v gornjem delu Nila, je prostor za Italijo zelo omejen, ker ji je izhod iz Sredo-zemskega morja zaprt na obeh straneh. Klic po svobodi Sredozemskega morja je sedaj na-perjen proti Angliji.

Zadnje čase pa se fašistični tisk v sklenje-nih vrstah zaletava v angleško politiko v nje-nih mandatih. Anglija zaporedoma daje pokra-jinam, ki se nahajajo pod njenim mandatom, svobodo in si ob isti priliki z mednarodno po-godbo potem zagotavlja kontrolno postojanko. To se je zgodilo z Arabijo, to se je zgodilo z Ira-kom, to se bo zgodilo s Palestino, isto se na-merava v Tanganiki. »Nam Italijanom bodo po-nudili mandate, ko nobenega več ne bo,« piše fašističen list iz severne Italije.

Prijateljska zveza z Moskvo je najbrže le člen v dolgi verigi italijanske diplomatske ofenzive proti Angliji, ki se vrši na celi fronti od Malte pa do Kitaja. Ni pa še znano, kdo bo pri tej igri vlekel krajši konec...

Zborovanje jugoslovanskih škofov

Zagreb, 12. avgusta. p. Včeraj in danes so prišli v Zagreb vsi nadškofje in škofje, da bodo pred evharističnim kongresom imeli letno konfe-renco jugoslovanskega episkopata. Konferenco je sklical in ji predseduje nadškof dr. Bauer.

Konferenca se je pričela dopoldne ob 9. Po kratki molitvi v kapelici škofijskega dvorca so se škofje podali v veliko dvorano. Konferenco je otvoril nadškof dr. Bauer in pozdravil navzoče. Po formalnostih je nadškof dr. Bauer v kratkem orisal, kaj vse je storil od zadnje škofovske konfe-rencije lanskega leta kot predsednik konference. Obenem je podrobno orisal današnje stanje kato-liške cerkve v Jugoslaviji.

Sledila je druga točka dnevnega reda: refe-rat o notranjem cerkvenem življenju, ki se je tika tudi odnosa med državnimi in cerkvenimi oblastmi.

Opravičilo nemške vlade

radi Treviranusovega govora, ki ga Francozi ne smatrajo za opravičilo

Pariz, 12. avg. as. Pariški listi opisujejo več-rajšno demaršo nemškega poslanika na Quai d'Or-sayu kot oficijozno opravičilo nemške vlade radi nedeljskega govora ministra Treviranusa. Kakor omenja »Echo de Paris«, je poslanik naglašal, da je Treviranus govoril le v lastnem imenu. List na-vaja, da je tako razlikovanje praktično brez po-mena, če se pomisli, da je Treviranus glavni sve-tovalec Hindenburga. Sicer pa so vsi Nemci raz-ličnega mnenja samo kar se tiče notranje politike, toda kar se tiče zunanje politike, je v Nemčiji sklenjena enotna fronta od komunistov do nem-ških nacionalcev. Večina nemškega naroda priča-kuje možnost nove vojne, posebno, če se likvidacija poljskega koridorja ne bo mogla doseči s mirnimi sredstvi. Voditelj nemške ljudske stranke dr. Scholz je izjavil v »Excelsioru« v intervjuju, da glede revizije mirovnih pogodb vlada soglasnost med vsemi Nemci od desnice do leve. Kar pa se tiče sredstev za to, ve vsakdo, da pridejo v poštev samo diplomatska sredstva. Tudi dr. Stresemann

težak. Mi ne vemo, kako bo v jeseni, ko se sestane novi državni zbor. Veliko so zagrešile dosedanje stranke, ki so se ena za drugo izmi-kale povedati ljudstvu vso resnico in mu po-kazati položaj tak, kakor je v resnici. Raz sebe so valile odgovornosti, ena stranka za drugo, pričeni pri socialistih tja do demokratov in ljudske stranke. Svojo dolžnost je ves čas vršil centum, se žrtvoval za državne interese, a ob demagogiji drugih strank izgubljal med volilstvom. Ali se bo tudi pri teh volitvah zgo-dilo isto? Težko je biti političen prerok. Toda za politične stranke v Nemčiji je usoden nek fatalizem, ki se jih polašča in v katerem ne

Sklenilo se je, da sprejmejo škofje slovesno papeškega odposlanca za evh. kongres nuncijs Pe-legrinetija. Na kolodvoru ga bo sprejel nadškof dr. Bauer.

Škofovska konferenca se je ob 12 prekinila in se popoldne ob 5 nadaljevala z istim dnevnim redom. Prisostvovali so vsi ordinariji osebno razen kotorskega škofa Ucelinija, ki radi visoke staro-sti ni mogel priti. Ker je senjsko-modruška škofija izpraznjena, jo zastopa kapitularni vikar msgr. dr. Starčević.

Sprejem papeškega odposlanca

Zagreb, 12. avg. p. Ob prihodu papeškega od-po-slanca na evharistični kongres Pelegrinetija bodo v četrtak ob tričetrt na 5 zvonili vsi zagrebški zvončvi in s tem pozvali meščanstvo k sprejemu. Ob 5 bodo zvonili drugič, ko bo prišel nuncij v me-sto. Papeškega delegata bo spremljal škof dr. Nja-rady in tajnik nunciature Paccini.

Znižanje davkov

Belgrad, 12. avg. z. V finančnem ministrstvu dela posebna komisija na zakonskem načrtu o zni-žanju davkov za celo državo. Ta načrt bo predlo-žen predsedniku vlade. V zakonu se bodo zlasti znižali davki gospodarskim krogom in kmetijskim posestnikom, da se ublaži splošna gospodarska kriza. Znižanje se bo izvajalo tako, da ne bo na škodo proračunskega ravnotežja in obče finančne politike naše države.

Belgrad, 12. avg. z. Kmetijske organizacije iz vse države so izročile merodajnim činiteljem vlo-go, v kateri zahtevajo, da se posojila, ki jih dajejo državne ustanove kmetom, dajejo na dolge roke, da bi bila učinkovitejša pri ublaževanju kmetijske krize. Na merodajnih mestih so obljubili kmetij-skim organizacijam, da bodo njihove zahteve upo-števali.

Znižanje pristojbin in taks

Belgrad, 12. avg. p. V finančnem ministrstvu se proučuje vprašanje znižanja pristojbin in taks, s katerimi so preobremenjene banke in denarni za-vodi. Znižanje bi imelo za posledico, da bi ti za-vodi znižali obrestno mero. To znižanje se bo iz-vedlo prihodnje tedne.

Posveti o novem žel. tarifu

Belgrad, 12. avg. z. 1. septembra se bo pričel v prometnem ministrstvu konferenca zastopni-kov prometnega ministrstva in gospodarskih kro-gov o novem železniškem tarifu, ki je že dogotov-ljen. Novi tarif določa za gospodarske kroge velike ugodnosti.

Obvezno zavarovanje proti toči

Belgrad, 12. avg. z. V kmetijskem ministrstvu izdeluje strokovna komisija zakon o obveznem za-varovanju žitne setve pred točo. Ko bo imel zakon končno veljavno besedilo, bo predložen zakonodaj-nemu svetu.

20 novih kmetijskih šol

Belgrad, 12. avg. z. Kmetijski minister je odo-bril kredit za otvoritev 20 novih kmetijskih šol, od katerih se odpre največ v vrdarski in savski ba-novini. Najboljši absolventi teh šol bodo po kon-čanem šolanju poslani na državna posestva, da se izpopolnijo in sicer na državne stroške.

Proti Bat'i

Belgrad, 12. avg. z. Proti ustanovitvi Bat'ine tovarne v naši državi, se je pričela velika kampa-nja. Obrtniški krogi so poslali trgovinskemu min-istrstvu vlogo, v kateri ga prosijo, da bi to vprašanje najresnejše obravnaval.

Konec pivovarniškega kartela?

Belgrad, 12. avg. z. Zastopniki pivovarniške industrije so imeli v Belgradu več sej, na katerih so obravnavali vprašanje rajoniranja prodajanja pive. Pogajanja niso dovedla do nobenega rezul-tata. Zato izgleda, da se je kartel pivovarnarjev razšel.

Dr. W.

Nemiri med severnimi državami

Norveška zasedla nekaj pokrajin na Grönlandu — Kmetje se vzdignili proti delavstvu na Švedskem

London, 12. avg. os. Iz Kopenhagena poročajo, da so člani norveške ekspedicije zasedli tri otoke, spadajoče k Grönlandu, in sicer otoke Emrsö, Geograficat in Trallsö. Na vse otoke je bila postavljena mala posadka in norveška zastava razobešana. Poveljnik ekspedicije je na slovesen način izjavil, da prehaja to ozemlje v last norveške kraljevine. Listi pišejo, da je norveška vlada to ekspedicijo finančno podpirala kljub vsem protestom od strani pravomočne danske vlade. Na vseh treh otokih se nahaja veliko premoga, in njih obrežja so bogata raznovrstnih rib.

Dansko javno mnenje je že dalo duška svoji nevolji nad kršitvijo vladarskih pravic od strani tuje države. Norveška država ima po mednarodni pogodbi samo pravico do ribolova in še to le proti vsakoletni dovolitvi danskega trgovskega ministrstva.

Pred norveškim poslanstvom so se vršile že demonstracije in policija je imela veliko opravka, da je preprečila vsak incident, ki bi bil položal le poslabšal.

Dansko zunanje ministrstvo v oficijelnem

komunikatu izjavlja, da mu o kakšni aneksiji ni ničesar znano in da bi podvzelo potrebne korake, če bi kaka tuja država nameravala kršiti neodvisnost in nedotakljivost danskega teritorija.

Po vsej priliki gre tukaj za kakšno nepredvidno gesto voditelja norveške ekspedicije, ki je morebiti nahujskan od norveških šovinistov, ki že davno zahtevajo odkup Grönlanda, hotel »anektirati« ta velikanski polotok. Norveška vlada bi v tem slučaju ne bila odgovorna za dejanje tega poedinca in tako je zelo mogoče, da se bo konflikt mirnim putem rešil v pisarnah obeh zunanjih ministrstev.

Berlin, 12. avg. pp. Podobno kot na Finskem, se je tudi po severnem delu Švedske zelo razširil kmetijski pokret. Listi poročajo, da je dela provincija okrog Sundsvall-a popolnoma v rokah organiziranih kmetijskih organizacij. Gibanje pa ima tukaj drugi cilj. Kmetje so se namreč, po informacijah, ki so došle v Berlin, vzdignili proti gozdnim delavcem, ki so jim mislili onemogočiti delo pod pretvezo, da niso organizirani v delavskem sindikatu.

Kmetje so se nato postavili v bran, z silo zasedli vse gozdove in solidarno napovedali bojkot delavstvu s tem, da so jim odrekli najprej mlečne dobave. Delavstvo je nato mlečne transporte napadlo z orožjem v roki, nakar so kmetje dejansko napadli delavske kolonije. Med delavstvom se nahaja veliko komunističnih agentov. Marksistični tisk sicer trdi, da je kmetjska pobuna sad vplivov finskega kmetjskega fašizma a v resnici izgleda, da so napol komunistični sindikati tudi na Švedskem mislili terorizirati revno kmečko ljudstvo, in da je prišlo do odpora samo zato, ker je kmet bil prepričan, da je v silobranu. Mogoče je pa, da se tudi tukaj ta pokret zelo razširi na druge province in da bo dobil isto idejno ozadje kot na Finskem.

Predsednik vlade Ekman se je že odpeljal na lice mesta, da se osebno pogaja s kmeti in z delavci. Vsekakor se zopet potrjuje domnevanje, da se bodo vse severne države polagoma uprle invaziji komunistov, in da bodo osvoboditelji kmetje organizirani v pol verskih pol strokovnih organizacijah.

Sestanek Trockij-Čičerin?

Dunaj, 12. avg. as. Bratislavski »A Naplo« poroča, da je Lev Trockij včeraj incognito potoval skozi Bratislavo v Františkove Lazne, kjer se bo baje sestal z Lunačarskim in Čičerinom, da se pogovorijo o možnosti povratka Trockega v Rusijo. Dalje se trdi, da so češkoslovaške oblasti bile o tem potovanju obveščene. Dunajski komunistični krogi sicer nečejo potrditi te vesti, vendar vedo tudi na Dunaju, da je Trockij naročil prostor v spalnem vagonu za progo Carigrad-Budimpešta-Bratislava-Františkove Lazne.

„R 100“ se vrača

London, 12. avgusta. AA. Po 25 urnem poletu nad Niagarskimi slapovi in večimi kanadskimi mesti, kjer so ga povsod pozdravljale velike množice ljudi, se je zrakoplov »R 100« vrnil na letališče St. Hubert v Montrealu. Na povratku se je zrakoplovu nekoliko pokvaril eden izmed motorjev. Navzlic temu »R 100« ne bo odložil povratka v Anglijo. Sodijo da odplove v sredo in sicer s pogonom samo 5 motorjev na mestu vseh 8. Najbrž se bo obrnil nekoliko južneje ter bo preletel Bristolski preliv in London v smeri proti Cardingtonu. Na kanadsko vlado je »R 100« napravil velik vtis in baje namerava tudi ona v kratkem zgraditi tak mogočen zrakoplov.

Montreal, 12. avgusta. AA. Snoči se je semkaj vrnil zrakoplov »R 100«. Na trupu nad propelerjem so ugotovili 60 cm razpoko, ki jo bodo takoj popravili in ne bo imela nikakih posledic za nadaljni polet zrakoplova.

Angleški general se smrtno ponesrečil

London, 12. avg. AA. Davi je umrl na posledicah včerajšnjega avtomobilskega karambola general Sir Horace Smith Dovrie. Karambol se mu je pripetil včeraj na nekem križišču blizu Chippenhama, kjer se je general vozil; njegov avto se je prevrnil in ga pokopal pod seboj. Generala so takoj prepeljali v bližnjo bolnišnico, kjer pa je podlegel hudim ranam.

General Horace Smith je med vojno poveljeval drugi angleški armadi v Franciji, pozneje pa je bil imenovan za vrhovnega poveljnika vzhodnoafriških čet. Nato ga je vlada postavila za guvernerja Gibraltarja, kjer je ostal pet let, do 1. 1923., ko je prosil za upokojitve. Pred svetovno vojno je služil v Zululandu, Sudanu, Južni Afriki in Indiji.

Po potresu v Italiji

Rim, 12. avg. AA. Predsednik vlade je sprejel ministra za javne gradnje Dr. Crollalanzo in odobril njegovo poročilo o obnovitvenih gradnjah v potresnem ozemlju. Mussolini bo obiskal prizadete kraje koncem oktobra.

Rim, 12. avg. AA. Uradni list priobčuje kr. dekrete z raznimi olajševalnimi določbami za potresne kraje v južni Italiji. Med drugim je predviden kredit v znesku 100 milijonov, nadalje so črtane pristojbine za agrarna posojila, za mladostnike pa so predvideni razni zaščitni ukrepi.

Stavka ponehuje

Lille, 12. avg. AA. V uradnih krogih trdijo, da se prav v kratkem konča stavka kovinarjev in tekstilnih delavcev v Roubaixu in Toureingu.

Belgrajske vesti

Belgrad, 12. avg. z. V trgovinskem ministstvu proučujejo vprašanje o ustanovitvi dveh novih tovarn za svilo. Ena bi bila v bližini Osijeka, druga pa v bližini Skoplja.

Belgrad, 12. avg. z. Kralj je podpisal zakon o skupnem davku na poslovni promet, s katerim se spremeni in dopolni predpisi zakona o davku na poslovni promet od 30. jan. 1922 z dopolnitvami in izpremembami vred.

Drobne vesti

Sarajevo, 12. avg. p. Sem je prispelo okrog 20 turistov iz inozemske in sicer na avtomobilih. Izlet je organiziral haški potniški urad. Iz Benetk so prišli na Sušak, od tam pa preko Primorja v Sarajevo. Ogledali so si mesto in nadaljujejo pot proti Mostaru in Dubrovniku.

Carigrad, 12. avg. as. Turške čete so kljub protestu perzijske vlade zasedle ozemlje okoli Ararata.

London, 12. avg. as. Pokrajina med Mukdenom in Tjencinom je poplavljena. Železniške proge in mostovi so porušeni. Mnogo vasi je poplavljenih. Število mrtvih in ranjenih znaša 300 do 400.

Pariz, 12. avg. as. Francoska topničarka »Tahure« je bila odposlana v Hankov, da bo tam skupno z drugimi francoskimi vojnimi ladjami »Garnier«, »Doudart« in »La Grandiere« prevzela varstvo francoskih državljanov.

Pariz, 12. avg. AA. Havas poroča iz Kijeva, da se je na Dnepru prevrnil v viharju čoln, v katerem je bilo šest žensk in trije otroci, ki so vsi utonili.

Cherbourg, 12. avg. AA. V Pariz so poslali za 252 milijonov zlata, ki je prišlo iz Amerike na parniku »Berengaria«.

Ptuj

Seja mestnega sveta. Po dolgem presledku, vsled poitnice bo v četrtek seja mestnega sveta. Na dnevnem redu je poročilo župana, upravnega, pravnega in stanovskega odseka ter potrditev sklepov mestnega ubožnega sveta.

Odlikovanje. Za zvesto in marljivo službovanje v drž. službi je bil odlikovan s srebrno kolajno ob Dravi, zvančnik pri okr. načelniku in bivši dobrovoljec na solunski fronti. Odlikovanec ima že dve odlikovanji. Leta 1921 mu je vojno ministrstvo podelilo vojno svetinjo.

Na trgu. Na živinski trg je bilo prignanih 489 krav, 166 telic, 169 volov, 90 juncov in 270 konj, skupno torej 1184 komadov.

Reforma zakonskega prava v Avstriji

Krščanski socialisti polagajo na to vprašanje največjo važnost. Možnost, da se razbije koalicija z Velenemci

Dunaj, 12. avg. as. »Grazer Tagblatt« doznava od vodilne politične osebnosti, da je bil na zadnjem sestanku zveznega kanclerja dr. Schobra z voditelji Heimwehra glede majorja Pabsta govor samo o tem, da se bo v ministrskem svetu obravnavala prošnja za kratko bivanje v Innsbrucku, kar se bo dovolilo, če se izpolnijo zahtevani pridržki, to je, da Pabst ne bo imel političnih pogajanj, da Heimwehr v Innsbrucku ne bo priredila nobenih manifestacij in da major Pabst sam umakne svojo pritožbo pri upravnem sodišču radi izgonu.

Zvezni kancler dr. Schober smatra za najnujnejšo politično nalogo bližnje bodočnosti reformo zakonskega prava s stališča pravne varnosti in morale. Tudi je stvar vsega naroda, da sam končno zahteva odstranitev zmešnjav v zakonskem pravu.

Dr. Schober smatra, da bo pri prihodnjih volitvah odvisen uspeh avstrijskih meščanskih strank

od tega, kakšno stališče bosta zavzeli v zadnji uri obe veliki stranki glede izboljšanja volivne pravice. Saj lahko zvezni kancler sam izvede volitve, če bi bili pomisleki proti temu, da bi volitve pripadle v kompetenco notranjega ministra Schumyja, ki pripada Landbundu. »Neuigkeits Weltblatt« že piše o tem, da gre pri zahtevani reformi zakonskega prava za stvar odločilne važnosti za katolike, katere v parlamentu zastopajo krščanski socialisti. To vprašanje bi bilo »usodno vprašanje za obstoječo vladno koalicijo«, četudi so se Velenemci že hoteli začasno zadovoljiti s kompromisno rešitvijo in zahtevati vložitev tozadevnega predloga šele po končanem ostalem programu zasedanja, kar bi praktično pomenilo toliko, kakor odgovitev vprašanja do časa po volitvah, obenem pa so razkrili svoj namen, da se bodo reforme zakonskega prava posluževali za svoj volivni šlager.

Kje je Bethlen?

Skrivnostno potovanje Bethlena v inozemstvo — Ali gre za balkanski agrarni blok - ali avstrijsko-madžarski?

Budimpešta, 12. avg. d. V Balatonföldvaru je madjarski poljedelski minister imel zelo važen govor, v katerem je razložil stališče Madjarske v vprašanju agrarnega bloka na Balkanu, h kateremu bi se pritegnila tudi Madjarska, ki je že odpotila tozadevne delegacije v Jugoslavijo in v Romunijo, da stopijo v stik s tamošnjimi poljedelskimi krogi.

Najvažnejše pa ni bilo to, kar je minister Meyer povedal v prisotnosti velikega števila poslancev in šestih aktivnih ministrov, ampak dejstvo, da je bil predsednik vlade grof Bethlen odsoten. Zborovalci so predsednika vlade z medklci zahtevali, a navzoči ministri niso hoteli naznačiti njegovo sedanje bivanje.

Po mestu se je razneslo mnenje, da se nahaja grof Bethlen sedaj v Bukarešti, kjer prisostvuje konferencam med kraljem Karlom, Titulescom in Manijem. Baje je šel v Romunijo pred-

lagat ratifikacijo madjarsko-romunske meje, nakar da bi Madjarska bila voljna tesneje sodelovati z balkanskimi agrarnim blokom.

Druga poročila iz Rima pa trde, da se Bethlen nahaja v Rimu, a dosedaj ni bilo mogoče dobiti potrdila. Najbrže se nahaja predsednik vlade sedaj v Avstriji, kjer se vrše v nekem znanem alpskem letovišču pogajanja med avstrijsko in madjarsko vlado za ustanovitev carinske unije med obema državama, ki bi naj paralizirala balkanske poskuse z istim ciljem. Baje se nahaja na sestanku tudi italijanski poslanik na Dunaju, kar se zdi zelo verjetno, ker je Italija že od nekdaj podpirala avstro-madjarske aspiracije.

Najvažnejše vprašanje v Budimpešti danes je: Kje je Bethlen. Vsakdo čuti namreč, da bo Bethlenovo skrivnostno potovanje vrglo novo zagonetno točko v evropsko politiko.

Tardieu zahteva varčnost

Važna seja francoskega ministrskega sveta

Pariz, 12. avg. as. Danes se je zbral francoski ministrski svet, da se praktično poskusi, ugoditi zahtevi Tardieu-ja, ki hoče preprečiti zopet večje izdatke v državnem proračunu. Dalje so hoteli tudi natančno pregledati poslovanje s krediti v posameznih ministrstvih. Uradni komunikacije ugotavljajo, da so se izdatki proračuna v l. 1926—1929 zvišali za 13 milijard, l. 1930 za 5 milijard, sedaj pa so zahteve posameznih ministrov zopet narasle za 6 milijard. Ministri so danes soglasno prišli do nazira-

nja, da tako neprestano zviševanje izdatkov ne sme trajati dalje in da mora biti tudi mogoče izhajati brez novih davkov in brez posojil. Tardieu je danes skupno z gospodarskim in finančnim ministrom dobil poseben nalog, da izvede potrebne odredbe za varčevanje v proračunskem letu 1930-31. Potem je govoril še Briand o zunanjih politikah in končno poljedelski minister o izgledih letine ter je zahteval potrebne ukrepe, da se prepreči nova žitna kriza.

Turčija pošlje Perziji ultimatum

Istanbul, 12. avg. or. Iz Ankara poročajo, da je ministrski svet po dolgotrajnem zasedanju sklenil poslati ultimatum perzijski vladi v vprašanju kurdske vstaje. Turčija je predlagala teberanski vladi rektifikacijo meje v okolici Ararata, ki bi spravila vsa kurdska plemena v področje turške republike. Nadalje zahteva ankarska vlada, da mora Perzija sodelovati pri borbi proti kurdskim vstajam. Perzija bi v tem slučaju morala postaviti en armadni zbor na razpolago turškemu generalnemu štabu. Ultimatum daje perzijski vladi tridnevni

odlok za odgovor.

Energičen nastop Turčije je spravil inozemske diplomate iz ravnotežja. V Istanbulu se je vršila v ožjem krogu konferenca predstavnikov zapadnih velesil, kjer se je obravnavala možnost vojske med Perzijo in Turčijo. Po mestu krožijo tudi novice, da je britanska admiraliteta dala nalog vojnim ladjam, ki se nahajajo v egiptovskih vodah, da odrinejo proti Dardanelam. Ravnotako se sliši, da je sovjetsko vojno brodograd v Črnem morju koncentrirano v bližini Erzeruma.

Osem otrok zgorelo

Sofija, 12. avg. as. Vas Jarenica v bližini Sofije je včeraj skoro popolnoma pogorela. Vzrok požara je še nepojasnjen. V neki hiši so zgoreli štirje majhni otroci, katere so pustili starši doma, ker so morali hoditi na poljsko delo. Ko je mati otrok opazila požar, je hotela v obupu s silo vdreti v gorečo hišo, kar so ji ljudje le s težavo zabranili.

Tatvina juvelov

Berlin, 12. avg. as. V vili generalnega ravnanja Siemensovih tovarn Karla Friderika Siemens v Charlottenburgu je včeraj zvečer soproga Siemensova opazila, da ji je bilo ukradenih mnogo briljantov, dragocenih biserov, zlatnine in juvelov v vrednosti 100.000 mark. Tatvino je izvršil neki inženere, ki je prišel v hišo pod pretvezo, da je telefonski revizijski uradnik.

Slaba žetev v Ameriki

Newyork, 12. avg. as. Po zaključku včerajšnje žitne borze v Chicagu je končno izdalo poljedelsko ministrstvo dolgo pričakovano poročilo z dne 1. avgusta o stanju letine, ki predvideva senzacionalne izgube. Koruzna letina se ceni za 500 milj. bušev manjšo, kakor je bila lansko leto ter se bo najbrže od 1. avgusta dalje zmanjšala še za nadaljnjih 100 milj. bušev. Celotna žetev vseh žitnih vrst se je od 1. julija do 1. avgusta zmanjšala za 7%. Pridelek je za 5,5% za 1 acre nižji kakor lansko leto. V Chicagi se po tem poročilu pričakuje na borzi hud dan z veliko hausse in z zvišanjem koruzne cene za decemberski termin za najmanj 4 cente.

Boji za Pešavar

London, 12. avg. as. Med napadi Afridov na Pešavar je bilo mesto razen brezlične postaje nekoliko časa odrezano od zunanjega sveta, ker so bile telefonske zveze prekinjene in železnica razdejana. Napadi so trajali vso noč. Pozneje so zopet za silo popravili telefonske zveze, iz Lahoreja pa je prišel do mesta oklopni vlak.

London, 12. avg. as. Položaj v Pešavarju je še vedno resen. Sicer so imeli Afridi na slotine mrtvih vendar imajo še vedno zasedene vrtove okoli mesta in napadajo celo vlake, ki vozijo nove čete v Pešavar. Zveze z zunanjim svetom so sicer spustavljene. Bati pa se je, da bi Afridi ne porušili velikega mostu pri Atoku. Splošno pa se je opazilo, da Afridi pokončujejo samo vladno imetje in da puščajo ves privatni promet popolnoma nemoten.

Tajfun nad Japonsko

London, 12. avg. as. Po vestih iz Tokia je nad otokom Kiušiu divjal strašen tajfun, ki je napravil ogromno škodo. Zveza med Nagasakijem in Tokijem je prekinjena. Domneva se pa, da je mesto Nagasaki posebno trpelo.

London, 12. avg. as. Po poročilu iz Šangaja se je v bližini železniške proge Tjencin—Pukav vnela huda bitka med vladnimi četami in vstaji. Na vsaki strani je udeleženih po 25.000 mož s topovi in letali. V bližini Čangše so se zopet pojavile komunistične čete. Vsi japonski državljani so zbežali na japonske topničarke.

Pogajanja za most čez Donavo

Bukarešt, 12. avg. as. Danes dopoldne so se v prometnem ministru začela romunska-jugoslovanska pogajanja za nov most čez Donavo. Jugoslovanska komisija vodi ravnatelj ministrstva za javna dela Peter Milenković. Med obema komisijama je še sporno, kje naj se most zgradi. Že l. 1914. se je sklenil dogovor med Romunijo in Srbijo, da se zgradi železniški most pri Turn-Severinu. Sedaj hoče Romunija, da se most zgradi v Banatu, dočim želi Jugoslavija izvesti iz l. 1914. Upanje je, da bo prišlo do sporazuma.

Zborovanje podmladka apostolstva sv. Cirila in Metoda

Zagreb, 12. avg. p. Danes je prišel tečaj podmladka apostolstva sv. Cirila in Metoda. Pred pričetkom tečaja je bila sveta maša. Tečaj je otvoril Ivan Lindič, predsednik podmladka. Navzoči so bili zastopniki katoliške akcije in katoliških organizacij. Uvodno predavanje o delovanju sv. Cirila in Metoda je imel dr. Kolarek.

Prav tako so imele sestanek danes članice podmladka apostolstva sv. Cirila in Metoda. Najprej je bila staroslovenska maša, nato pa pridiga. Zborovanje je bilo v Samostanski ulici. Otvorila ga je Anka Blaževića, stud. fil. Bili sta dve predavanji. Jutrašnji sestanek se prične ob 7 s sveto mašo. Popoldne priredijo izlet v Šestine in na Zagrebško goro.

Licitacija lovov

Lov občine Videmske se bo oddal v zakup za dobo od 1. oktobra 1930 do 31. marca 1935 za javni dražbi v ponedeljek 1. septembra 1930 ob 13. uri v občinski pisarni v Vel. Laščah. Dražbeni pogoji se lahko vpogledajo pri srezkem načelnstvu v Kočevju.

Lov občine Sodraške se bo oddal v zakup za dobo od 1. septembra 1930 do 31. marca 1935 za javni dražbi v četrtek dne 28. avgusta 1930 ob 11 dopoldne pri srezkem načelnstvu v Kočevju, kjer se lahko vpogledajo dražbeni pogoji.

Dunajska vremenska napoved: Od zapada je pričakovati pooblačjenja, pozneje pa zopet padavin in nižje temperature.

Nadško dr. Jeglič v Gornjem gradu

Gornji grad, nekdanja rezidenca ljubljanskih škofov. Dokaj njih, Hren, Tekster, Tavcar, in še nekateri, spe tu, pod okriljem močnega katedrale, svoj poslednji sen.

Mar ste vi, veliki predniki, izabili v svoj tihi krog počitka tega največjega naslednika? To vprašanje kot tih ošček, mi je stopilo pred dušo, ko smo stali pred fasado gornjegrajske stolnice in pričakovali Jegliča.

Ob petih popoldne v torek. Nebo oblačno. Pravkar je padlo nekaj kapelj dežja. Pa so takoj, kakor iz vlnudnosti, da se počakajo, prenehale.

In že je pridrsel avto. Pozorno smo obrnili oči, duhovniki, uradniki, otroci, ljudstvo, da vidimo moža, ki gre v — pokoj. V pokoj? Tako? Tedaj pač mora biti to le starček, sklonjen, tresoč se, oprt ob palico. Tako so pričakovale oči. A videle so moža, visoko zravnanega in gibčnega. In ta njegov pogled! To ni pogled ugašajočega življenja, to je pogled mladostne, močne duše. Da, iskal sem osnovne črte v teh očeh. Utrujenost, resignacija, pokoja željnost? Tega nisem videl. Marveč te oči so nas pogledale, začudeno sicer za hip, skoroda v zadreg, kakor v tilnem vprašanju, češ, kakšnega me pričakujete, potem pa so se zasmejale v milini čiste, mladeniške živahnosti. In bral sem v njih osnovno črto: fortis vir...

Krepko smo si stisnili desnice in se pozdravili kot znanci. Otroške roke — čudno, vsi gornjegrajski malčki so se zbrali tu, menda ni manjkalo nobenega — so posule s cveticami cerkveni prag, in stopil je nadškof v cerkev. Za njim pa mi.

Silna je gornjegrajska cerkev, največja v škofiji. A ta trenutek se mi je zazdela še vse silnejša, neizmerna. Kakor da ji ni meja, se je odprla in odmaknila belina njenih sten. Kakor v daljavi, je brlela večna luč v njej tam daleč pred oltarjem. In kakor na božjo pot smo romali po njej, pred nami on, veliki svečenik.

Pokleknil je na rdeči klečalnik pred Najsvetejšim, sunkoma, globoko. Tako je padel Mozes pred gorečim grmom, pred navzočim Bogom. Mi vsi smo obstali in pokleknil na mestu, kjer smo bili tisti hip.

Nastala je tišina, vsa skrivnostna, pogreznjena v molitve...

Takrat sem razumel vso uganko Jegličevega »pokoja«. Da, v narekovanju rabim to besedo. Zakaj vem, da bi delal krivico možu, kot je on, če bi mu nadeval to besedo v pomenu občajnega pokoja — počitka in brezdelja. Ej, poznam ljudi, ki živijo v cvetu let, sposobni za najtežje delo, pa žive zares v pokoju... Tudi so ljudje, ki so izpolnili dolžnost poklica, in stopili v pokoj, kot človek, ki sleče na večer delovno suknjo, z zavestjo: tako, večer porahim zdaj zase, le zase. Tak je običajni pokoj.

A Cerkev Kristusova, v resničnih, pravih svojih služabnikih, te terminologije ne pozna. In tisti njeni služabniki, ki, vzraščeni v globinah mističnega njenega telesa, žive iz nje, za njo, pokoja ne poznajo. Pač lahko menjajo opravke, vlogo in obleko in orodje, a to je le zunanost. In ta ni bistvo njih življenja. Marveč njih življenje je življenje Cerkev same. Z njo so neločljivo združeni, s to Cerkvijo, s tem neizmernim občestvom Kristusovih udov — sočutiti, soljubiti in sostrpeti, za nje moliti in se žrtvovati, to je njihov delež, neizbegljiv delež do poslednjega utripta srca.

Ali slutite, kaj to pomeni?... Ah, kako smo maloverni! V naši sredi je mož, ki z močno voljo in resnično vero vrši dosledno svoj poklic — pa se nam zdijo nerazumljiv in zagoneten...

Ali nekaj drugega je, kar bi moralo vzbuditi v nas občudovanje. To je njegova močna, heroična volja in velika vera. Treba je velikega poguma in še večjega samozatajevanja, da kdo odloži krmilo in ga zaupa mladim močem, ko vsi mornarji še verujejo v njegovo moč in roko. Treba je velike vere, da kdo zamenja vlogo, pred svetom, važno, častno in veliko, in sprejme vlogo, pred svetom majhno, neuvaževano...

Vse to pa so znamenja, ki kažejo velikega moža, velikega v doslednosti, v pogumu, v veri.

Prijazni Gornji grad, v prelepi zadrečki dolini, ki še čaka na svojega umetnika. Kar si in kar imaš najlepšega, prejel si od ljubljanskih škofov. Danes pa si je izbral svoj dom tu njih najvrednejši naslednik, Anton Bonaventura. Ne v počitek in brezdelje, ampak v tilno žrtev in molitev za naš katoliški, slovenski rod.

In molitve potrebujemo, potrebujemo, kot suha zemlja hladne rose. Potrebujemo za danes, za jutri, za bodočnost...

Gornjegrajski veličastni božji hram, kakor simbol stojiš, da biva tu veliki slovenski svečenik. In slovensko srce bo ta čas naskrivoma prihajalo sem na božjo pot, priporočat se v njegovo molitev in očiščevati se v njej...

A.

Slavnost v Št. Ilju

Spored šentiljske slavnosti dne 8. septembra bo ta-le:

Zjutraj ob 6. uri bo v domači cerkvi slovesna služba božja s primernim govorom. Popoldne ob 2. uri bo pred šentiljskim kolodvorom slovesen sprejem gostov, ki pridejo z vlakom. Nato korakamo skupno v cerkev, kjer bodo slovesne večernice. Po službi božji gremo na slavnostni prostor pred Občinskim domom, prej Súdmarchofom, kjer je bila leta 1910. zbrana nemškutarska sodrga, ki nas je dejansko napadla. Pozdravni govor bo imel g. Thaler, ki je bil prvi slovenski župan. Igrala bo Katoliška Omladina iz Maribora, pel pa bo pevski zbor mariborskega društva Maribor. Glavni govor pa bo imel oče Slovenskega doma in najzaslužnejši prvoborilec št. Ilja, bivši narodni poslanec, domači rojak g. Zebot. Nato sledijo razni drugi govori; odposlala se bo tudi vladna brzojavka št. Vel. kralja Aleksandra I. v imenu naševnejsih Jugoslovancev. Na koncu bo domači župnik, ki deluje že blizu 90 let na tej meji, slovesno v imenu vseh obmejnih Slovencev slovesno prisegel Jugoslaviji zvestobo. Po oficijelnem delu se bo razvila domača veselica.

V nedeljo, dne 7. septembra, izide »Ilustri-ranl Slovenec«, ki bo prinesel slike iz št. Ilja in priobčil kratko zgodovino. Ta številka se bo razprodajala na slavnostnem prostoru.

Ponedeljek dne 8. septembra vsi v št. Ilji!

— PEGE —

odstrani takoj in brez sledu »Creme Orizol«
Dobiva se v lekarnah, drogerijah in parfumerijah. Zala-ga: »Cosmochemia, Zagreb, Smičklasova 23. Telefon 49-99

Katoliški Slovenci v Ameriki

Pred 17. skupščino KSK Jednote

Članom in članicam, kakor tudi drugim sorodnikom in prijateljem naše matice KSK Jednote naznanjamo:

Med 18. in 23. avgustom, se ima vršiti 17. konvencija (skupščina) prve slovenske Katoliške podporne organizacije v Ameriki, KSK Jednote.

Vršila se bo v prijazni naselbini v Waukeganu, Illinois, ki je oddaljen približno 40 milj od Chicaga. Mesto Waukegan, ki je združeno z mestom North Chicago (deli kot meja 10. ceta), leži ob Michiganском jezeru na pol poti med Chicagom in Milwaukee Wis.

Okrog 208 delegatov in delegatkinj in 21 glavnih uradnikov in uradnic se bo zbralo skupaj na omenjeni dan, da začrta smernice delu za bodoča leta.

Zelo važna bo 17. konvencija. Veliko je odvisno od tega, kaj se bo ukinilo za bodočo generacijo naše katoliške podporne organizacije. Kajti časi so zelo resni in pomembni in treba je velikih naporov, da se versko in narodno ohrani naša mlajša generacija, ki prehaja in se potaplja v morje amerikanizma.

Kranjska Slovenska Katoliška Jednota je praznovala lani svojo 25. letnico, združeno z Vseslovenskim katoliškim shodom v Jolietu in potem v Lemontu, kjer se je snela premikajoča slika ogromne narodne skupščine 10.000 katoliškega ljudstva in kjer je bilo tudi zastopstvo Jugoslavije po vladiki Vardarju, ministru dr. Leonidu Pitamicu ter konzulu Jankoviču.

Ta velika manifestacija se je vršila tri dni: 6., 7. in 8. julija na hribu očetov franciškancev pod komisarijatom Benigna Snoja, rev. Omanom kot predsednika shoda in v prisotnosti mnogih drugih voditeljev in državnikov Amerike.

Slaba zdravila za delavce

OUZD odkril nerednosti pri dobavi zdravil delavcem - Postopanje proti nekaterim lekarnarjem

Na aferah Slovenci nismo ravno revni, vendar pa nagrbje še nobena ni vzbudila med našim ljudstvom toliko zanimanja in toliko opravičenega ogorčenja, kakor najnovejša, lekarniška, ki jo je sprožil OUZD in o kateri je »Slovenec« **kot prvi dnevnik poročal v nedeljo.**

Umljivo je ogorčenje ljudstva, saj je pri tej aferi prizadet najbolj delavski stan, oziroma njegova institucija OUZD, neposredno so bili prizadeti interesi obolelih zavarovancev in posredno interesi tudi onih bolnikov, ki niso socialno zavarovani, zakaj zaradi krivde nekaterih je znatno omajano zaupanje v ves lekarniški stan. Dolžnost našega lista, ki se je vedno dosledno postavljala za splošne interese našega ljudstva, tudi socialno najnižjih plasti, je bila, da je to afero razgalil — z zavestnim ciljem, da more zgražanje javnosti dovesti le k ozdravljenju razmer. Če pa so morda slučajni, ki niso ozdravljivi in ki bi pomenili stalno nevarnost, da bi se take afere periodično ponavljale, pomenja javno obravnavanje takih slučajev jamstvo, da se bodo končno morali popolnoma izločiti.

Povdarjamo, kar je že v priobčenem intervjuju povdaril komisar dr. Miha Krek. Ta afera nima v prvi vrsti denarnega značaja. Saj posamezni slučaj dokazuje prevare, nerednosti in malomarnosti ne presegajo čez nekaj deset dinarjev škode, ki jo je trpel OUZD. Ta izda za zdravila letno približno

dva in pol milijona dinarjev.

Služajev nerednosti pa je bilo zelo mnogo in skupna škoda, ki jo trpi OUZD, je precejšnja. Kljub temu pa ima sedanja afera manj denarni značaj, temveč je predvsem socialen. Gre za zdravje naših delavcev. Ni vse eno, če zdravnik predpiše ranjenemu delavcu 10% jodovo tinkturo, lekarnar pa mu da le 5%. Ali naj se ta delavec tudi tako hitro zdravi? Čim dalje je delavec bolan, tem dalj trpi škodo tudi njegova družina in čim več je takih slučajev, tem večjo škodo ima skupnost.

Veliko je zaupanje, ki ga goji naš narod v akademski stanove. To zaupanje so nekateri lekarnarji zlorabili.

Če živijo morda nekateri lekarnarji v mnenju, da socialno zavarovanje in bolniške blagajne ni koristno za njihov stan, so v zmoti. Dokler ni bilo bolniškega zavarovanja delavcev, so bila zdravila iz lekarn le privilegij premožnih. Danes so dostopna vsakemu delavcu. Zdravila pa, ki jih delavec prejema, morajo biti točno tako dobra, kakor jih dobi v lekarni milijonar, zakaj za delavca plača OUZD lekarniški račun v celoti. Delavec, ki pride z receptom zdravniku Okrožnega urada v lekarno po zdravila, je kupec in ne pride po miloščino, ampak po svojo že plačano, prigrarano pravico.

Obseg afe-re,

Uspeh temeljitih revizij, ki jih je OUZD izvedel, je bil, da je OUZD prijavil proti gotovim lekarnarjem 18 kazenskih prijav, dalje je OUZD ugotovil 25 takih slučajev, kjer je postopanje lekarnarja grajal. Preiskav je dosedaj bilo uvedenih 55. Trije lekarnarji so bili že sodnijsko kaznovani, bodisi zaradi prevare, bodisi zaradi malomarnosti, od teh dva pravomočno.

Dalje so bili ugotovljeni nekateri slučajni, ki sicer niso dali povoda za kazensko postopanje, bile pa so le ugotovljene nerednosti. Tam je Okrožni urad zahteval povrnitev vseh nastalih stroškov zaradi revizije in še kritje dveh revizij in analiz, ki se bosta izvedli v prihodnosti. Dvanajst lekarnarjev je na tako neugodno pogodbo brez nadaljnjega pristala, bodisi naj ti prihodnji reviziji izpadeta ugodno ali neugodno.

V interesu javnosti in v interesu poštenih lekarnarjev je, da javnost za vse sodnijsko kaznovane lekarnarske nerednosti zve. Zato zahtevamo od Okrožnega urada, da da časopisu na razpolago vse pravomočne razsodbe!

Lekarnar Vacha v Metliki.

Prvi lekarnar, ki je bil kaznovan, je bil mr. Milan Vacha v Metliki. Ta je bil pred okrajnim sodiščem v Metliki kaznovan dne 12. aprila 1930. Iz razsodbe okrožnega sodišča v Novem mestu, ki je to razsodbo potrdilo, posnemamo, da je Vacha dal na recept zdravniku OUZD mesto 10% jodove tinkture 4,55%, mesto 3,33% le 2,292% raztopino kalijevega jodida, mesto 8,21% kodein hidroklorida le 3,26% in mesto 5% železajodida le 0,242% v raztini vrednosti — skupno 23 Din 29 par in je bil obsojen po § 338 k. z. na 150 Din denarne kazni, za slučaj neizterljivosti pa na tri dni zapor, v plačilo stroškov kazenskega postopanja in izvršitve kazni, v plačilo zasebnemu udeležencu

To je bil prvi tak velik pokret. KSK Jednota je dala temu vzpodbudo, radi tega je nabavila tudi premikajoče slike, ki so stale nad dva tisoč dolarjev. Slike se bodo poslane tudi v stoto domovino Prosvetni Zvezi, da jih razkazuje bratom in setram Slovencev.

Imenovana Jednota šteje danes do 1. julija 22.982 odraslih članov in 11.805 mladeži, skupaj 34.787 članov in članic.

KSK Jednota je mati vseh ostalih slovenskih podpornih organizacij v Ameriki. Ima krščanska načela, ki edina jamčijo blagor in korist članstva in slovenskega ljudstva sploh. Želi in hoče, da se ohrani narodu slovenski jezik in katoliška vera, ki je kot dedščina pradedov največji zaklad in vrednota Slovencev.

Jednota daje razne podpore in posmrtno, kakor se kdo zavaruje. Plaćuje bolniško podporo, za operacije in nezdgoe pa za onemoglost. Razredi zavarovalnice so: 250, 500, 1000 in 2000 dolarjev. Za operacije plaćuje po 50, 75 in 100 dolarjev, potem za odškodnino oči, rok in nog ali obojega. Jednota skrbi res kakor mati za svoje otroke.

Jednota ima svojega duhovnega vodjo, ki gleda, da članstvo opravlja svoje verske dolžnosti. Jednota ima svoje postojanke ali krajevna društva širom vse Amerike. Njena ustanova se je pričela l. 1894 v Jolietu Ill., kjer ima glavni sedež in svoje poslopje »Jednotin Dome«.

Jednota je izdala o priliki 30 letnice Zlato knjigo, ki jo priporočamo v naročbo!

Ako bo konvencija določila, da se naredi izlet prihodnje leto v domovino, bo istočasno ustanovila svojo podružnico v domovini, da tako bolje in lažje oskrbuje svoje članstvo, ki se nahaja na potnih listih doma.

Anton Grdina,
glavni predsednik.

Dve zapeljani in prevarani dekleti

Doma — družinski oče, izven doma — nadebudni ženin.

Ljubljana, 12. avgusta.

Ne vem; ali je še kod na svetu dežela s tako naivnimi in lahkovernimi dekleti. Pride od bogve kod vagabund — in mu ni treba biti niti mlad, niti lep — pride, pogleda prvemu dekletu globoko v oči, nastavi kakor Kurent lok na gosli svojih zapeljivih besed, zaigra, poroži za inozemsko valuto v žepu — in že je dekletovo srce otajano, osvojeno. Vsaka beseda iz njegovih ust ji je sveta, vsak pogled iz njegovih oči neovrgljiv dokaz njegove poštenosti in resnicoljubnosti...

Se je zgodilo v prelepem mesecu maju. Priromal je iz daljne Belgije v naše kraje mož, ki je doma družinski oče, izven doma pa se je poslužil čisto navadne in brezvestne lopovske metode v dosego svojih nečednih namenov. — Žena, otrok, dom — vse je bilo pozabljeno, vse nedostopno zaklenjeno v najtišjo kamrico srca za par bežnih ur lazi, prevare, koristlovsstva — in za dolgo vrsto dni sramote, kesanja in gorja. O, zapomni si bo mož, do smrti ne bo pozabil, kdaj je krenil na to umazano spolzko pot...

Takole se je začela njegova prva avantura:

V hotelu »Belgrad« **v Splitu se je seznanil z natakario Angelo Kojterer in ji po vseh pravih pustolovskih »Bon ton« **jel dvoriti. Da ji dokaže svojo »veliko ljubezen«, je predlagal, naj gre z njim v Belgijo, kjer ima veliko posestvo in hotel. Tam da se bosta kar koj poročila... Neizkušeno in skrajno naivno dekle je res premotila njegova vabljava ponudba. Odpovedala je službo in v dobri veri izročila svojemu »bodočemu možu« **hranilno knjižico glasečo se na 5400 Din in 800 Din gotovine v varstvo Trinajst dni sta se nato ženin in nevesta vozila križem po Jugoslaviji ter se imenitno imela na račun dekletovih prihrankov. To razsipanje denarja je famozni ženin utemeljeval s tem, da naš denar v Belgiji nima dosti vrednosti in da je zato najboljša, če ga vsega zapravita še pred odhodom čez mejo. Ko bosta enkrat v Belgiji — haj, potem sta na konju; tam ima on bogastva kolikor hoče...******

Konec tega »zaročnega potovanja« **je bil za dekleta porazen: ko so kakor meglica izpuhteli poslednji dinarčki, je nadebudni ženin pustil razočarano dekle brez vseh sredstev na cesti ter se podal na pot novih avantur.**

Svoji drugi avanturi

je »poštenjak« **našel ugodna tla na Jesenicah. Začel se je vrteti okoli brhke natakariče Jožefe L. in tudi njo kaj kmalu premamili s svojo zapeljivo ženitno ponudbo. Dekle mu je verjelo. Odpovedala je službo in odšla z njim v Ljubljano, odkoder naj bi bila potovala dalje — naravnost v Belgijo. Se jo je pred odhodom z Jesenic svarila njena bivša gospodinja, naj bo previdna, ker da je tuje lahko kak trgovce z dekleti — a dekleta ni polagalo nobene važnosti na te dobrohotne besede.**

A dekletova sreča, njene sanje, njeni prividi, ki so jo kazali v glorijski bodoče hotelirke, so se kaj hitro razblinili. Da bi se je iznebil jo je njen »bodoči mož« **poslal nazaj na Jesenice s pretvezo, da je bil tam pozabil potni list, ki naj mu ga prinese. Mož je bil prepričan, da se dekleta ne bo vrnilo — in je medtem snoval najbrž že novo ljubavno pustolovščino. Dekle pa se je vrnilo kljub temu, da je razkrinkalo laž o pozabljenem potnem listu, hoteč do kraja preizkusiti zvestobo svojega ženina — in se je zaveda končala tako, da sta bila oba skupaj aretirana.**

Zagovor obtoženca pred sodniki.

Obtoženec, okoli 40 let star, koščen močakar, z nelepim, skoro odurnim obrazom in vase zaprtimi, nepokojnimi očmi, se je danes zagovarjal pred malim senatom tukajšnjega deželnega sodišča zaradi zločinstva zoper javno moralo po § 285 k. z. in prestopka prevare po § 334 k. z.

Do je svoji žrtvi zapeljal pot pretvezo, da ju poroči, odkrito prizna, taji pa, da bi imel kake zveze z javnimi hišami v inozemstvu. — Trdi, da je zadenih 5500 Din Angela Kojterer večinoma zase uporabila. Glede Jožefe L. pa vztraja pri tem, da se mu je ona sama vsiljevala.

Predsednik senata mu je nato v unravnjeni ogorčenosti napravil učinkovito moralno pridigo:

»Ali ni to največja lopovščina, da zvažite ubogo, neizkušeno dekle samo zato v Ljubljano — če že niste imeli namena spraviti jo v kakšno javno hišo v Belgiji — da se enkrat spečate z njo in jo potem pustite brez službe, brez vsega na cesti? Sram vas bodi! In ravno ista je s Kojterer Angelo. Če je že niste mislili spraviti v hišo sramote, ste jo pa skrajno brezvestno izkoristili! Pripravili ste revo ob ves njen dvoletni težki prislužen denar!

Priča Jožefa L.

(priča Kojterer Angela k razpravi ni prišla) v svojem pričevanju poudarja, da jo je obtoženec proti izrecni obljubi zakona zapeljal. Predsednik senata je nato napravil kratko, pa jedrnatno pridigo tudi njej:

»Zenske, ali nimate prav nič pameti? Ali mislite, da v inozemstvu nimajo tako lepih punce, ko ste ve? En hotelir iz Belgije — pa bo prišel in vas kar tebi niti meni nič za ženo vzel! Neverjetna lahkomiselnost!

Sodba.

Beljane Nikola, kantiner v Rue Pralles, Belgija, oženjen, oče enega otroka, je kriv prestopka prevare ter se obsoja po § 433 k. z. na eno leto težkega zapor, izgubo častnih pravic za tri leta, v povračilo 5500 Din oškodovani Angeli Kojtererjevi ter na 120 Din denarne globe. Oprostí se pa kazni v smislu § 283, ki predpisuje robijo do 15 let, ker ni dokazano, da je imel obtoženec namen svoji žrtvi spraviti v javno hišo v inozemstvu.

Zalostna usoda žrtve brezvestnega zapeljivca naj bo v resen in glasen opomin vsem lahkovernim dekletom širom naše domovine!

lavcev. Pogajanja za novo pogodbo bodo imela za podlago tudi te številne slučaje nerednosti. Okrožni uradi imajo celo pravico osnovati lastne lekarnarje, kar bo seveda mogoče le v večjih mestih. Okrožni urad je odločen, da odvzame lekarnarjem, pri katerih se bodo še dogajale nerednosti, za gotovo dobo pravico dobave zdravil. Ti odločni koraki OUZD bodo imeli prav gotovo pozitiven uspeh.

O vsej zadevi pa bo, kakor smo izvedeli, sklepala še banska uprava.

Kaj pravite?

Res je, da ima dandanes policija hvaležno, a težko nalogo: varovati željenost in imetje državljanov. Kdor ima oboje, temu policija varuje oboje, kdor ima željenost brez imetja, temu policija brani željenost; vsakemu to, kar ima. Je pa še nekaj, kar je več ko željenost in imetje: to je poštenje ljudi, zvestoba družin, čast deklet in žena. To vse so včasih naši dedje branili s svojo krejo in željenjem. Danes ne vem, kako bi bilo, če bi človek sodil svet po »Jutrozihi« *inseratih.*

Tole sem Vam namreč hotel povedati, gospod urednik, na kar najbrž niste dovolj pazili: V oglasnem delu »Jutra« *je oddelek, kjer se pod rubriko »Dopisi« *vrši dan na dan človeški semenj. Seveda vse anonimno, a tako in na tak način, da se kaj takega bere včasih le še v kakem zakonitem nemškem čifutskem listu, nikdar pa nikjer ne v vodilnih listih. V tem oddelku »Jutra« *se poročena žena ponuja komurkoli, da bi varala moža, če da je sama varana; se ponuja 16 letna deklica simpatičnim gospodom; se za 3000 Din posojila ponuja »zapuščena žena« *velikodušnemu gospodu itd. itd. Ne bom Vas mučil s temi ogabnostmi. Samo opozoriti sem Vas hotel na to, da storite Vi in pa poklicani, kar je treba in kar je dolžnost. Recimo tudi nacionalna dolžnost, če že krščanska ne drži več!****

Da začnem od kraja! Hvale vredno je, kako organi javne oblasti zatirajo nemoralnost, kjer jo dobe. »Zeleni Henrik« *v Ljubljani je vedno poln vlačug in prostitut, ki jih prevaža iz zapora v bolnišnico in nazaj. To je žalostno poglavje, pri katerem na tragičen način sodelujejo reve iz nižjih plasti naroda, padle dostikrat po krivdi drugih. Ampak zlo je treba prijeti in iztrebiti pri korevnini! Kdo ustvarja to bedo med nesrečnimi dekleti, delavkami, služkinjami, da celo med dijakinjami in nastartjenkami? Kdo jih zavaja v tako žiljenje, ki se potem tako nesrečno konča? Slab, grd, na nižje inštinkte preračunani tisk v brošurah, šundromanih, časopisih in oglasih! Če policija hvalevredno zatira in preganja zapeljane žrtve tega tiska v interesu narodnega zdravlja in javne morale, da morala nastopiti tudi proti krivcu vsega tega. Drugače bo uspeh ničel! V inseratnem delu kakega lista se prostitucija začne morda kot flirt, konča pa se v policijskih zaporih, v ječi in bolnišnici. Iz flirta nastane poklic, umazan in plačan in kužen! Kdor to podpira, je skrivaj vsega zla. Kaj bomo pa še rekli listem, ki to podpira in javno propagira zgolj zato, ker so mu lahkomišelnosti frklje, skvarjene »žene« *in pokvarjeni »gospodje« *za to plačali? Kaj bomo rekli? Kaj pravite na to?***

Smrtna nesreča v Zagorju

Zagorje, 12. avg.

Rudniški delavec Štefan Bevc, 34 let star, oče dveh otrok, je danes ob dveh popoldne popravil na rampah pri zagorski postaji rudniški tir. Po enem tiru je privozila rudniška lokomotiva premog. Bevc se ji je umaknil na drugi tir. Po tistem tiru pa so v tem trenutku za njegovim hrbtom pritekli hunti z odpadki in slabim materialom. Ti hunti so Bevca podrli na tla, šli čezenj in mu razbili lobanjo, da je v par trenutkih izdihnil.

Zopet požar na Bledu

Bled, 12. avg. 1930.

Snoči (ponedeljek) ob 10 je zločinski bleški požigalec zopet zažgal gospodarsko poslopje vdove posestnice Helene Solarjeve na Bledu, ob potu pri vodi od hotela »Toplice« *proti Suvoboru. Poslopje je zgorelo do tal z vso krmo in žitom. Škoda je precejšnja in je le deloma krita z zavarovalnico.*

Čudno je vsekakor, da policija in oblasti ne morejo zločincem priti na sled. Mogoče je tudi, da ni en sam, ampak da jih je več, ki tvorijo to požigalsko tolpo. Prosimo vse oblasti, da se temu početu vendarle naredi konec, ker se bližajo jesenski dnevi in bodo požigi zopet na dnevnem redu.

Rad bi zapisal nekaj misli, ki so prišle v glavo meni in drugim v teku omenjenega potovanja. Predvsem povem, kakšna pisana družba smo bili, da bo vsakdo videl resničnost moje zgorajšnje trditve. Kjer so namreč ene vrste ljudje in iz enega kraja, je lažje zadovoljiti jih kot pa, če so iz najraznovrstnejših stanov in krajev! Našo skupino smo tvorili ljudje iz najrazličnejših krajev Slovenije ter smo po poklicih bili to: sodnik, zdravnik, okrajni glavar, ravnatelj tovarne, župnik, odvetnik, ravnateljica mešarske šole, učiteljica, profesorica, hotelir, trgovec, veleindustrialec, revizor, faktor, kaplan, tipograf, gostilničar, restavratorka, ekonom, kuharica, akademik, fotograf, mizar itd. Bilo nas je 48. Kljub tej raznolikosti je vladala med nami taka lepa harmonija ves čas, da druge želje nismo imeli kot to, da bi potovanje podaljšali saj še za nekaj dni. Nesreče tudi druge nismo doživeli kot edino tisto, ki je doletela dve dami, kateri sta prispeli za nami šele v Oberammergau-u, ker sta se preveč zanesli na avstrijskega sprevednika in nas v Beljaku zamudili. Zeleniške oblasti so jima res zelo šle potem na roko, a dohiti nas nista mogli preje. Priznali so jima sicer vozovnice, dočim sta si pa hrano morali sami skrbeti, dokler sta doleteli skupino. Naj še to omenim, kar je v družbi velike vrednosti, da smo namreč imeli med seboj ljudi, ki so nam skrbeli za kratek čas. To je bil kar nekaj konzorcijski Miha, ki smo ga krstili za škofa, Nace, kateremu je pristojalo ime ekonom, Francelj, ki se zna tako od srca zasmejati, da so se mu v Monakovem čudili, a mi smo mu dejali rogovičla, »korajžna« *gospodična Zofka, ter pokroviteljsko se smehljajoča gospodična Erna. Gospodar je pa bil hotelir iz Ljubljane, dočim je spiritulovlo vlogov prevzel gospod župnik, ki še v celem svojem življenju ni bil nikoli niti eno uro bolan, čeprav jih ima že 46 na plečih. To je res pravcato zdravje in zadovoljnost!*

Hribi se udirajo

Jesenice, 11. avgusta.

Deževje prejšnjega tedna je napravilo marsikje po Gorenjskem mnogo škode. Z Murove je zopet prigrmel volike množine kame-nja, prsti in druge navlake. Še danes v pone-deljek, spravljajo pod cerkvijo nanešen ma-terijal v kraj.

Toda, to so le malenkosti v primeri s ka-tastrofo, ki grozi posestnikom, ki imajo svoje hiše v vzhodju Murove, t. j. hriba nad Jeseni-cami. Kot smo že v »Slovenec« *poročali, gradi mestna občina nov vodovod, delo je prevzela tvrdka Dedek, katera gradi velik rezervoar baš na Murovi. Kaj je bilo vzrok, da se je pričel hrib usedati, še ni dognano in bo treba večča-kov, ki bodo to natančno ugotovili.*

Preteklo soboto se je začelo usipati in ve-likanska skala, ki tehta na tisoče ton, se je pri-čela pomikati v dolino. Domačini ugotavljajo, da se v 12 urah pomakne skoraj za pol metra. Po mnenju onih, ki poznajo Murovo in studen-ce, ki izvirajo na Murovi, je s kopanjem rezervar-ja in odvažanjem materiala bila zaprta pot velikemu studencu, ki daje več kot dva se-kundna litra vode. Ta pa si je poiskal pot pod zemljo in zdaj cel hrib podtalno razmaka in meha. Nevarnost je tolikšna, da so morali štiri hiše evakuirati in sicer Klemenčev p. d. Rekelj, Hrovatovi dve p. d. Zimnovec in Nova-kovo p. d. Gloria. Vsi ti so si morali poiskati stanovanja pri sosedih ali kje drugje pri svoj-ih sorodnikih. Nevarnost je, da velikanška skala vsak hip zagrmí po strmem rebro med hiše na Murovi.

Občinski svet je imel v torek zvečer sejo, na kateri je bila pretresana edino ta pereča zadeva, ki ogroža življenje in imovino mnogo-terim stanovalcem in hišnim posestnikom na Murovi.

Skoraj isto se je pripetilo tudi na Javor-niku oziroma v Javorniškem Rovtu. Visoko gori pod planino je namreč zgrajen deloma na-raven, deloma umeten ribnik ali rezervoar, ka-kor pravijo domačini. Tu se bira voda, ki se po velikih ceveh dovaja za pogon turbin tovar-ne KID na Javorniku. Zadnje deževje je tudi ta tla razmehčalo ter na treh mestih vrloce cevi iz zemlje. Popravila bodo trajala najbrž cel teden in tovarna se mora v tem času posluževati parnega obrata, ki pa je seveda zelo drag.

V nedeljo popoldne ob petih se je na igri-šču pod Možakljo vršila revanšna nogometna tekma za prvenstvo Gorenjske med jeseniški-ma kluboma Bratstvo in Svoboda. Končala se je s 6:1 v prid Bratstva. Ker sta bila oba kluba domača, je bilo za tekmo obilo zanimanja. Tekme za prvenstvo so s tem končane, rezultat pa še ni docela znan.

Koledar

Sreda, 13. avgusta: Janez Berhmanns; Ka-sijan.

Osebnosti

— Poročila sta se v soboto, dne 9. t. m., na Brezjah strojni konstruktor G. Robert Raz-nožnik in učiteljica gđ. Vida Gabršek. hčerka višjega šolskega nadzornika, iz ugledne ljubljanske rodbine. Poročil ju je ljubljanski mestni katehet g. Vinko Lavrič. Bog daj srečo!

— Poroka. G. Maks Asič, sodni pristav pri Okrožnem sodišču v Mariboru, se je poročil z gđc. Anico Černoga, hčerko trgovca in gostilničarja v Zdolah pri Brezicah. Poroka se je vršila v Zdolah. Poročal je bogoslovni profesor iz Maribora g. Stanko Cajncar.

— Iz vojaške službe. Po službeni potrebi so odredili za vodnika 4. žične čete 1. tehničnega ba-talijona železniškega poveljstva inženjerski podpo-ročnik Maks Pahor; na službo v generalni štab po-veljstva vardarske divizijske oblasti peh. kap. II. razr. Oskar Benkovič; za vršila dolžnosti povelj-nika brzometne čete peh. polka Boke Kotsorske peh. poročnik Milan Markovič; na službo v gene-ralni štab poveljstva Boke Kotsorske peh. kap. II. razr. Franjo Hribar; za vršila dolžnosti blagajnika pirotehničnega batalijona nižji voj. uradnik II. razr. ekonomske stroke Lovro Veržko; za upravnika ma-terijala jadranskega intendantskega skladišča int. podporočnik Vinko Manola; na službo v operativni oddelek glavnega generalnega štaba topniški podporočnik Martin Prelog; na službo pri sodnem referentu II. armijske oblasti sodni kap. I. razreda Ivan Markovič; na službo pri voj. državnem tožil-cu savskega divizijskega voj. sodišča sodni kap. II. razr. Lav. Malnar in na službo pri voj. drž. tožilcu voj. sodišča za častnike sodni kap. II. razr. Mirko Mavrič.

Proizvajalca v Jugoslaviji: Jugosl. P. Beiersdorf & Co., d. s. o. j.
Maribor, Meljska cesta 56

Od solnca zarjavelo zdravo kožo dobite:
ako Vaše telo pred zračno in solnčno kopeljo nadrgnete z

NIVEA-CREMA

tudi pri oblačnem nebu, kajti tudi veter in zrak ožgata telo. Toda telo mora biti suho, ko je direktno obse-vano po solčnih žarkih. Poprej pa se treba dobro nadrgniti z Nivea-Creme. S tem si znatno zmanjšate nevarnost pekoče solnarice. Vseled samo v njej vsebuječega Eucerita prodre Nivea-Creme z lahkoto v kožo in šele pronikla krema more popolnoma uve-ljaviti svoj blagodejni učinek.

Doze po Din 3, 5, 10 in 22, tube po 9 in 14

Novi grobovi

✠ Sv. Jurij ob juž. železnici. Po dolgi in mučni bolezni je umrl preleden večkrat s sv. zakramenti Franc Soler, posestnik v Bezov-ju. Bil je cerkveni ključar in večletni občinski odbornik. Pogreb bo v sredo ob 9 dopoldne N. p. v m.l

Mala kronika

★ Slovenci v Zagrebu. V petek 15. avgusta ob 7 zvečer ima v cerkvi sv. Blaža v Zagrebu pridigo gospod kaplan Radovan Jošt iz Vrap-ča pri Zagrebu. Prosimo, da se vsi zagrebški Slovenci udeležite te pridige. — V soboto 16. avgusta ob pol 7 zvečer ima pridigo novomeški prošt g. Karol Čerin, ob pol 12 ponoči pa novi ljubljanski škof dr. Gregor Rožman. V nedeljo 17. avgusta ob 6 jutraj ima pridigo župnik Franc Gomilšek od Sv. Benedikta v Slovenskih goricah. Pridite, da slišite lepo slo-venško besedo! — Klub SKAS v Zagrebu.

★ Zahvala. Zastopnikom oblasti, dični godbi Sloga, vsem možem, ki so se udeležili zbora ZSV na Brezjah hvala iskrena. Prav posebno pa čutimo dolžnost, našim vrlim častnikarjem brez razlike, ki so dolge vedno, radi in povsod nas podpirali in tako tudi radi našega tabora na Brezjah, izreči globoko našo hvalečnost in prav pristožno zahvalo. — Glavni odbor ZSV v Ljubljani.

★ 30letnica Češke kočice na Grintovcu. Slo-venko planinsko društvo proslavi v nedeljo dne 24. avgusta tridesetletnico Češke kočice. Vseposvods otvarjamo nove planinske naprave in postojanke — znak našega napredovanja. Leta 1893. ustanov-ljeno društvo je v prvih letih razvilo delo v Julij-skih Alpah in postavilo Orožnovo kočico, Staro Alja-ževo kočico, in pomembno Staro Triglavsko kočico na Kredarici. V Savinjskih planinah pa je Savinjska podružnica vršila delo in njen nedavno preminuli zaslužni načelnik Fran Kocbek je dal pobudo, da se razganemo tudi na severni strani Grintavca — na Jezerskem — pripadajočem tedanji Koroški. Pristopili so nam vrli češki planinci, ustanovili Češko podružnico našega društva in izbrali Jezer-sko za svoje središče. V emergičnem zamahu so postavili na Ravneh sedanjo Češko kočico, ki je bila tačas največja in najlepša slovenska planinska kočica. Leta 1899. je bila dovršena, julija 1900 l. pa slovesno odprta. Slavnost se bo obhajala gori pri Češki koči v okrožju Grintavca in Kočice. Zberemo se pri koči do 10 dopoldne. Pri tej pri-liki si ogledamo tudi novo planinsko pot ob Zreču — za turiste velevažna pot, ki omogoča varen pre-hod od Okrešlja do Češke kočice in Jezerskega.

★ Sinjska Alka. Program svečanosti 17. avg. 1930 v Sinju je naslednji: 1. Jutraj ob 7 Alkarska maša na »Gradcu. Po sv. maši ljudska veselica. Ob 11 službeni obiski. Ob pol treh zbiranje pri Alaj-čaušu. Ob 3 skupni odhod k Vojvodu. Ob pol štirih spreved od Vojvode na tekmovališče. Ob 4 začetek po tradicionalnem redu. Ob 8 zvečer promenadni koncert. Ob pol desetih zvečer Alkarska gostija.

★ Ponesrečeni otroci. V ljubljansko bolniš-nico so pripeljali dva otroka. Dveletno Zorko Omahen, kajzarjevo hčer iz Sostrega, je drug otrok sunil s srpom v levo nogo. — 10letna Pavla Celestič, usnjarjeva hči v Smartnem pri Litiji, je dne 5. t. m. tako nesrečno padla, da si je zlomila ključnico.

★ Oddaja plemenskih rjavih štajerskih ko-koši. Perutninarski odsek Kmetijske družbe bo od četrta 14. t. m. nadalje brezplačno delil svojim

Še boljša in cenejša je

PALMA

zdravilna grenka voda.

DOBIVA SE POVSO!

Tomazin (Cerklje):

Spomini s potovanja

Dovolj znana je angleška Kukova (Cookova) družba, ki aranžira in vodi razna potovanja širom Evrope in tudi po drugih delih sveta. Ta družba uživa sloves, da zna za mal denar dati veliko in okusno ter vse v največjem redu. To velja o an-gleški družbi! Jaz pa bi dodal: Si parva licet componere magnis, t. j. če smemo malo primerjati z velikim, bi trdili, da je našemu rodu taka Ku-kova družba ljubljanska Prosvetna zveza. Kako potovanje je ta že priredila, ne vem, a vem pa, da mnogo ter da od enega leta do drugega svoj aranžma izboljšuje. Tudi noče ostajati s svojimi potovanji samo v domači deželi, ampak gre v svet med tuje rodove. (Mislim, da ne izdam taj-nosti, če povem, da za prihodnje leto pripravlja potovanje na Spitzberge, na Poljsko, v Egipt in še drugam.)

Da me pretiravam sposobnosti, ki jo je po-kazal g. Zor kot organizator in vodja potovanj, naj navedem besede odličnega zdravnika, ki je že ve-likolo potoval — in tudi s Kukovo družbo — ter bil letos v drugi partiji, ki je pod vodstvom Prosvetne zveze šla v Oberammergau: »Jaz se je čudim,« *je dejal ta zdravnik, »kako nam morejo za tako mal denar (stalo je 1900 Din) toliko nuditi in vse tako dobro ter v tako vzornem redu. Če grem n. pr. samo na Dunaj in se tam zamudim toliko časa kot se mi mudijo sedaj, zapravim prav go-tovo saj dvakrat toliko. Kukova družba bi ne na-pravila boljše, ampak raje slabše,« *je dostavil še zdravnik. Meni se je zdelo potrebno, da te besede zapišem.**

Rad bi zapisal nekaj misli, ki so prišle v glavo meni in drugim v teku omenjenega po-to-

vanja. Predvsem povem, kakšna pisana družba smo bili, da bo vsakdo videl resničnost moje zgorajšnje trditve. Kjer so namreč ene vrste ljudje in iz enega kraja, je lažje zadovoljiti jih kot pa, če so iz najraznovrstnejših stanov in krajev! Našo sku-pino smo tvorili ljudje iz najrazličnejših krajev Slovenije ter smo po poklicih bili to: sodnik, zdravnik, okrajni glavar, ravnatelj tovarne, župnik, odvetnik, ravnateljica mešarske šole, učiteljica, profesorica, hotelir, trgovec, veleindustrialec, re-vizor, faktor, kaplan, tipograf, gostilničar, resta-vratorka, ekonom, kuharica, akademik, fotograf, mizar itd. Bilo nas je 48. Kljub tej raznolikosti je vladala med nami taka lepa harmonija ves čas, da druge želje nismo imeli kot to, da bi potovanje podaljšali saj še za nekaj dni. Nesreče tudi druge nismo doživeli kot edino tisto, ki je doletela dve dami, kateri sta prispeli za nami šele v Oberammergau-u, ker sta se preveč zanesli na avstrij-skega sprevednika in nas v Beljaku zamudili. Ze-lezniške oblasti so jima res zelo šle potem na roko, a dohiti nas nista mogli preje. Priznali so jima sicer vozovnice, dočim sta si pa hrano mo-rali sami skrbeti, dokler sta doleteli skupino. Naj še to omenim, kar je v družbi velike vrednosti, da smo namreč imeli med seboj ljudi, ki so nam skrbeli za kratek čas. To je bil kar nekaj konzorcijski Miha, ki smo ga krstili za škofa, Nace, kateremu je pristojalo ime ekonom, Francelj, ki se zna tako od srca zasmejati, da so se mu v Monakovem čudili, a mi smo mu dejali rogovičla, »korajžna« *gospodična Zofka, ter pokroviteljsko se smehljajoča gospodična Erna. Gospodar je pa bil hotelir iz Ljubljane, dočim je spiritulovlo vlo-gov prevzel gospod župnik, ki še v celem svojem življenju ni bil nikoli niti eno uro bolan, čeprav jih ima že 46 na plečih. To je res pravcato zdravje in zadovoljnost!*

Pripeljali smo se v Inomost. Vsakega tujca peljejo menda najprej na Iselberg, nekako tako visoko kot na ljubljanski grad in tam pove Tirolec zgodovino Tirolske. Ta hrib imenujejo oni »naše svetišče«. S tega hriba so pred 121 leti Tirolci branili svojo deželo pred napadi tujcev. Ko človek posluša to pripovedovanje, mora občudovati tirol-skob ljubezen do domovine. Ta velika ljubezen do svoje zemlje je nekaj nenavadnega! Pa ni nič pre-tirana! Kolika razloček med ljubeznanjo, ki jo ima Tirolec do svoje zemlje, in pa s to ljubeznijo združen nacionalizem ter med tistim pretiranim nacionalizmom, ki ga uganja fašizem! Kolik raz-loček! Italijanski fašizem s svojim pretiranim na-cionalizmom se zdi človeku ogaben in je tudi kri-vičen, ker prizna pravico do eksistence samo sebi in nobenemu drugemu. Tirolskemu naciona-lizmu pa se takoj pozna, da klije iz v e r s k i h ko-renin, t. j. da svoje brani do skrajnosti, a po tujem ni požrešen. — Prav tako treba presoditi, ko člo-vek hodi po njihovem vojnem muzeju. — Pridru-žila sta se nam dva rojaka, ki živita v Inomostu že nad 30 let, a se počutita dobro. Pa se je vseeno ob slovesu okorošilo, kajti kri ni voda. Z žilno železnico smo se peljali na 2300 m visoko goro Haferlekar, ki sega s svojim podnožjem v mesto. Vsi smo se takoj odločili, le »korajžna« *Zofka je dala nekaj pomiselnosti. Pa je med vožnjo v visčem vozu ves čas oči skrivala v dlani in zdihovala, kaj bo, če se čista pretrga. »Ekonom« *Nace pa je to-žalil in zatrjeval, da se on boji najbolj za smreke, katere bomo vse polomili, če pademo doli. Vsi smo se zasmeli in postali dobre volje z gospodično Zofko vred, a v dobrih 20 minutah smo bili že vrhu gore. Par števil, da vidimo, kako sijajne dohodke ima mestna občina Inomost od te žele-zeznice: Dve leti je poteklo 7. julija, odkar obra-četa ta železnica. Vsak dan prepelje povprečno 600**

članom plemenske kokoši in peteline rjave šta-jerske pasme. Člani, ki želijo gojiti to plemo, naj pridejo po nje od četrta 14. do petka 22. t. m. v Ljubljano k gospej Černetovi, Linhartova ulica 9. Kokoši so v starosti do štirih mesecev. Dobi jih lahko vsak član do 30 komadov, če se pravočasno oglasi in prinese s seboj primeren zaboj za živali. Za prehrano in prevoz plača za vsak komad po 10 Din. Kdor bo prejel te plemenske kokoši, se bo moral zavezati da jih bo držal za plemo najmanj 1 leto ter do konca decembra t. l. poročal perutni-narskemu odseku o njih razvoju in do konca aprila 1931. pa o njih nesnosti. — Perutninarski odsek Kmetijske družbe.

★ Pevski tečaj za učiteljstvo. Na državnem konservatoriju se je vršil teoretično-praktični pev-ski tečaj za učiteljstvo od 1. do 10. avgusta. Ude-ležencev je bilo 56. Z zanimanjem in navdušenjem smo poslušali temeljita strokovna predavanja nad vse požrvalne gospe profesorice Angele Tro-stove. Proučevali smo znamenito metodo g. ravnat-elja Mateja Hubada in jo vsem toplo priporočamo. Hvaležni smo gospodu ravnatelju kot predsedniku tečaja in gospe predavateljici za krasno teoretično-praktična navodila pri pevskem pouku. — Učitelj-stvo pevskega tečaja.

★ O priliki Cankarjevih svečanosti na Vr-hniki opozarjamo na tisto Cankarjevo knjigo, ki je najbolj njegova, ki nam ga prikazuje v najbolj res-nični luči, to je: *Moje življenje*. — Kdor še ni čital Cankarjevega lastnega življenjepisa, ne more trditi, da Cankarja pozna. Pravkar je izšel Calvi-jev prevod te knjige v italijanščino in mahoma je postal Cankar italijanskim književnim krogom ljub. Koliko jih pa je pri nas, ki še niso čitali te vele-pomembne njegove knjige! Naročite si jo nemu-doma v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani. Cena broširanemu izvodu je 16 Din, vezanemu pa 20 Din. Naročite takoj, dokler zaloge ne poide.

Ljubljana

Ropar Petrič zopet v rokah pravice

Našim čitateljem je že dobro v spominu dra-matičen beg roparja Petriča pred približno 14 dne-vi, o čemur je »Slovenec« *tedaj poročal. Vlomilec in ropar Josip Petrič je bil svoj čas strah Ljubljane in okolice, dokler ga niso prijeli. Moral bi odse-deti daljšo ječo v mariborski kaznilnici, od tam pa je pobegnil in nato zopet prišel svoje vlomilske življenje, skupno s sebi enakovrednim Jakobom Čimzarjem. Orožniki pa so kmalu ujeli oba. Petrič je bil obsojen na pet let ječe in bi moral biti pred približno 14 dnevi prepeljan nazaj v mariborsko kaznilnico. Spotoma pa se je blizu Pragerskega iz-trgal orožnikom in se pognal z osebnega vlaka. Padel pa je precej nerodno in obležen nezvestem. Našli so ga neki delavci, ki so ga pobrali ne vedoč, da je vlomilec, naložili na prvi tovorni vlak in ga poslali dalje proti Pragerskemu. Petrič pa se je spotoma zavedel in tudi spoznal, kam se pelje. Hitro je skočil s tovornega vlaka in izginil. Kje se je nato klatil 14 dni, ni znano. V nedeljo pa se je pojavil v Stožicah. Popoldne je sedel v neki go-stilni in pil. Nekateri so ga spoznali, nihče pa se ni upal nič črniti, le nekdo je odšel zvečer v Ljubljano in policiji povedal, da se v Stožicah po-tika nevarni Petrič. Policija je na to opozorila orožnike. Zvečer ob 9 sta odšla dva orožnika in več detektivov proti Stožicam. Preiskali so vse skednje in kozolce, dokler niso po dveipolurnem iskanju okoli polnoči le našli Petriča spečega v ne-kem kozolcu v Klečah. Oba orožnika sta bila prav ista, ki jima je pred štirinajstimi dnevi Petrič ušel z vlaka. Zato je bila umljiva njuna vnema, saj sta dejala, da prav rada iščeta vso noč, samo, da naj-deta njega, Petriča. Petrič je bil uklenjen in od-gnan v Ljubljano. — V kratkem bo moral — bogve kolikšne že? — zopet nastopiti pot v mariborsko kaznilnico. Da bi se mu tokrat zopet posrečil beg, ni dosti verjetno...*

ljudi, katerih vsak plača za celo vožnjo 12 šilingov (naših 96 dinarjev). Skupine imajo nekaj popusta, tako da smemo računati na vsako osebo, ki se vozi, 10 šilingov (80 Din). Na dan torej zasluži za železnico 6000 šilingov, kar znaša našega de-narja 48.000 Din. Res da ni vse dobiček, je pa le ogromno dobičaki! Najbolje obiskani meseci so: junij, julij, avgust in pa zimski meseci, ko leži pr-meren sneg. V tem času se prepelje po tej želez-nici dnevno do 2000 potnikov — turistov v kočuc kot je pripomnil naš ekonom, vrhniški Nace.

Preden se odpeljemo na Bavarsko, naj re-čem še eno: Krivico delajo Tirolcem oni, ki pra-vijo, da Tirolec pride k pameti, ko je star 50 let! Lepo se mi je zdelo, ko sem jih poslušal govoriti o njihovi veliki domovinski ljubezni, a še lepše, ko sem jih poslušal govoriti o njihovi duhovščini. Kako je ta dvojna ljubezen v lepi harmoniji! Oni priznajo svoji duhovščini veliko narodno delo — poleg drugega —, dočim bi n. pr. pri nas težko našel tako objektivnega »svobodomiselnca«, da ne bi vsega dela za narodno stvar prilasčal sebi. In s kakšnim pgnosom Tirolec pripoveduje, da je teo-loška fakulteta univerze v Inomostu najboljša na svetu in da jo posejajo sinovi vseh evropskih na-rodov ter celo Kitajci in Japonci! Pa pojdemo da-lje! Vlak je odpekel z drugimi vred tudi nas proti Bavarski in se vzpenjal po Martinovi steni do vi-šine 1000 metrov. Tam smo za trenutek obstali in pogledali po dolini reke Inu. Prekrasna je ta do-lina! Nad železniškim predorom v višini blizu 1000 metrov pa je krasen grad s prelepo okolico in seveda čistim gorskim zrakom. To je pa Dent, kraj oddiha tirolskih privatnih nameštencev. Lep je Golnik, a to je lepše! Naši privatni nameštenci bi akoro gotovo take graščine in kraja ne bili za-lostni. Ko se je bližala bavarska meja, smo opazili državne mejnike med Bavarsko in Tirolsko. Ti

☉ **Zrtev poskušnega samoumora.** Poštni poduradnik Ivan W., o katerem smo poročali, da se je v ponedeljek zjutraj obesil in da so ga nezvestnega prepeljali v bolnišnico, je včeraj dopoldne umrl. V bolnišnici so ga sicer operirali na vratu, vendar pa se njegovo življenje ni dalo več rešiti.

☉ **Smrt zaradi konjskega udara.** Včeraj smo poročali o nezgodi osemletnega Milana Habjana iz Trzina št. 63, ki ga je v hlevu brenil konj v trebuh. Ubogi deček je v noči na včeraj umrl za strašno poškodbo.

☉ **Vlom v Zgornji Šiški.** Bogat plen je odnesel te dni neznan vlomilec, ki je vdrl v tovarno Ivana Čarmana v Zgornji Šiški št. 41. Vlomilec je vdrl v prvo nadstropje in odnesel šest strojenih telečjih kož drap barve, devet telečjih kož za podlogo, dvanajst kož boksa in nekaj gornjih delov in črne kože za moške čevlje. Vlomilec je vdrl z dvorišča, kamor je postavil sod ter tako zlezal v prvo nadstropje skozi okno, kjer je razbil šipo. Vlom se je moral pripetiti najbrže v noči na nedeljo, odkrit pa je bil kasneje. Škoda, ki je lastnik zaradi tega vloma trpi, znaša 5855 Din.

☉ **Male tatvine.** Vrt frančiškanskih misijonark na Mirju hodi obiskovat neznan tat. Napravil si je v ograji špranjo, da se je lažje splazil notri. Dosedaj se je pripeljal trikrat in odnesel za okoli 150 Din jabolk in češkelj. — Hlapec Anton Kastelic s Šmartinske ceste je prijavil, da mu je nekdo med opoldanskim odmorom odnesel z dvorišča suknič, vreden 100 Din.

☉ **Vreme** je bilo včeraj dopoldne v Ljubljani jasno in toplo. Barometer je kazal 761.4, toplomer največ 25.6° C, najmanj 13.2° C. Popoldne se je deloma pooblačilo.

☉ **Lekarne:** Nočno službo imajo: Dr. Piccoli, Dunajska cesta 6 in Mr. Bakarčić, Sv. Jakoba trg 9.

Maribor

☐ **1200 Lavantincev** se udeležijo Evharističnega kongresa v Zagrebu. Lavantinski vladika dr. Karlin je že odpotoval v Zagreb k Evharističnim svečanostim; pomožni škof dr. Tomažič pa odpotuje jutri.

☐ **Vestnemu delu čast in priznanje.** Včeraj dopoldne se je na tukašnjem okrožnem inšpektoratu vršilo svečano odlikovanje treh uslužbencev. V navzočnosti uradnišva obeh okrajnih načelnikov z okrajnima načelnikoma dr. Ipavcem in dr. Hacinom na čelu, je zastopnik okrožnega inšpektorja dr. Schaubacha g. Matija Malešič izročil odlikovanje zlate svetilnje za vestno službovanje Albertu Krapežu, arhivskemu uradniku pri okrajnem načelnstvu Maribor lev breg, Ant. Vidoviču, zvančniku pri okrajnem načelnstvu Maribor desni breg ter Francu Povšiču, služitelju pri okrožnem inšpektoratu ter nato v topli besedi in naglašujoč vestno ter neumorno službovanje odlikovancev, izrekel vsem trem najprisknejše čestitke. Odlikovancem so nato izrazili svoje čestitke vsi številni navzoči. Ob priliki zaslužnega priznanja in odlikovanja tudi naše najiskrenejše čestitke.

☐ **Skozi Maribor** potujejo jutri Čehi in Slovaki, ki se v velikem številu udeležijo evharističnega kongresa v Zagrebu v dneh od 15. do 17. t. m. Prišpejo z brzovlakom ob 13.50. Na kolodvoru bo svečan sprejem, ki se ga udeležijo škof Tomažič ter predstavniki češkega kluba in JC lige in drugih mariborskih društev. Češkoslovaški bratje so ponovno dokazali napram našim svoje gostoljubje in naklonjenost. Na Mariborčanih je, da dobiijo bratje iz Češkoslovaške takoj ob vstopu na naša tla kar najlepše vtise. Vsi na kolodvor; vstop na peron bo prost.

☐ **Razstava izdelkov učiteljskega tečaja za deška ročna dela.** V Mariboru se vrši od 14. julija sem in sicer v deški meščanski šoli učiteljski tečaj za deška ročna dela. Udeleženci tečaja razstavijo svoje izdelke v delavnici omenjene šole in sicer se odpre razstava jutri ob 15. Otvorjena ostane do petka, dne 15. t. m., do 12.

☐ **»Pevajoči norec«** je prvi zvočni film, ki ga predvaja mariborska Prosvetna zveza v tukašnjem Grajskem kinu v dneh od 30. avgusta do vključno 6. septembra. Predvajanje omenjenega zvočnega filma bo združeno z zanimivim strokovnim predavanjem. Sila radovedni so Mariborčani, zlasti oni, ki posebej kino predstave, kako je kaj z zvočnimi filmom; še prav posebej pa se zanimajo za predvajanje slovitnega zvočnega filma »Pevajoči norec«.

☐ **Gasilsko slavlje.** Na Veliko Gospojnico proslave pekarski gasilci na svečan način 40-letnico obstoja gasilskega društva v Pekrah; proslava bo združena z župnim izletom ter ljudskim slavljem pri Tomšetu. V nedeljo, dne 17. t. m., pa bo blagoslovitev druge motorne brizgalne gasilnega društva v Studencih.

☐ **Tražitni promet** kaže v preteklem mesecu slededelo: 2665 na progi Maribor-Rakek; 1766 Rakek-Maribor; 293 Prevalje-Maribor; 514 Maribor-Prevalje; 831 Prevalje-Ladub; 1187 Ladub-Prevalje; 598 Prevalje-Kotoriba ter 1378 Kotoriba-Prevalje.

mejniki so nasajeni celo po vrhovih bližnjih hribov, toda so danes menda brez pomena. Nekoč so se š smatrali kot dvojni, a danes ne poznajo razlike, kar hitro spoznaš, če se spustiš v razgovor z njimi.

Izstopili smo v Oberau, da pohitimo v Oberamergau z dvema poštnima avtobusoma. Veliki črki na avtobusu RP povesta, da je to državna pošta (Reichspost), ki skrbi za tujski promet in ga podpira z vsemi močmi. Kakor se zdi, oddaja Nemčija slabše avtobuse nam in drugim državam, sebi pa prihranja najboljše. Tak vtis ima človek, ko se vozi v finem državnem poštnem vozu. Pri Oberau človek opazi še dokaj močvirnatih tal, ki pa izginjajo čedalje bolj proti Ettalu in Oberamergau. Ako si radoveden, zveš, da je to polje vse bilo neizmerna močvirna planota, katero so pa marljivi benediktinci spremenili tekoma stoletij v prav plodno in lepo zemljo. Zopet skoro isti pojav kot na Tirolskem: Duhovščina nosilec kulture in napredka. Prav benediktinci v Ettalu so v razvoju oberamergauskih pasijonskih iger prvi pomočniki. Oni so tisti, ki so oberamergauske vaščane učili rezbarstva, ki daje vaščanom sedaj vsakdanjega kruha. Benediktinci v Ettalu so še danes vsestransko delavni in kažipot vsemu napredku. Pa se jih Nemci ne sramujejo in jim ne pride na misel, da bi pobijali njihov vpliv in bi tolkli, če rečem po kranjsko, »klerikalnega zmajca«.

(Konec jutri.)

Zobni atelje

Roza Schweiger

Kolodvorska ulica 28 — je zopet odprt.

☐ **Mestno kopališče** bo od 18. avgusta do 1. septembra radi snajenja parnega kotla in popravil zaprto.

☐ **Cudo...** se je bilo dogodilo. Hotel »Graf« je bil včeraj brez — stanovalcev. Nikdo ne pomni, kdaj je bilo zadnjikrat tako naneslo. V leta sega spomin nazaj; točno ne more nikdo povedati. Bela zastava — lepo (?) spridevalo za mariborske »hunevete«, toda slabo znamenje za Martineka, ki ima zaenkrat preskrbo grafovskih celničarjev z ričetom v zakupu. Navzile vsemu: dolgo to stanje bržčas ne bo držalo. Ni tako nedolžno na mariborskem dnu kakor bi mogli soditi po beli zastavi; spregovorili bomo o tem poglavju ob priliki temeljito besede. Precej gnillega je na tem »dnu«...

☐ **Trgovine na Veliko Gospojnico.** V smislu splošne želje mariborskega trgovstva so trgovine na omenjeni praznik ves dan zaprte.

☐ **Mariborski nogometaši** se gibljejo. Sportni klub »Železničar« razpisuje pokalne nogometne tekme za moštva po sedem igralcev z namenom, da se mariborski klubi čimbolj pripravijo za prvenstvene tekme. Tekmovanje se bo vršilo na igrišču »Železničarja«. Prijave je poslali na naslov omenjenega kluba do 18. t. m.

☐ **Modernizacija mariborskega trga.** Včeraj je tržni nadzornik, nadstvarnik Hinterlechner določil, da se imajo mlečni izdelki radi lažje kontrole prodajati samo v prvi vrsti, izjemoma tudi jaja in gobe. Smisel omenjene nove navedbe je, da se mariborski trg tako glede zahtevkov tržne higijene kakor tudi reda preuredi po vzoru drugih modernih mest.

Celje

☐ **Pričetek hmeljskega obiranja** se tudi v našem mestecu dokaj občuti, ko se že kake 3 dni sem od vsakega vlaka razgrinjajo po ulicah množice deklet in otrok, pa tudi starih ženic in krepih mustačarjev, hiteč s košaricami proti Savinjski dolini. Bele rute na glavah jih izdajajo, da so največ iz Stajerske-Dolenjske, tam od Sotle doma. Njih petje dokazuje, da nosijo v srcu veselje. Želim, da bi se z neskaljenim tudi vračale. Ljubljanska cesta gori proti Zalcu je zelo živahna. Pri tej priliki bi prosili avtomobiliste, da vsaj v tem času nekoliko bolj spoštevajo razne svarilne napise glede hitrosti. Zapisano je sicer 15 km, a drvijo svojih 50 do 80 km na uro. Kam se neki takšni hipertroliji tako mudi iz celjske restravracije v ljubljansko kavarno ali v Savinjsko oštarijo, ali celo samo na izprehod? Ljudje, največ otroci in ženske, kakor tudi živina pa so v skrajni nevarnosti. Če so že izdani potrebni, dobri in koristni predpisi, naj bi iste tudi iz lastnega nagiba vpoštevali, zlasti velja to vozačem in samovozačem. Upamo, da bo ta javna prošnja raznim tablicam vsaj nekoliko pripomogla do veljave in vpoštevanja.

☐ **Pasijonska igra na Polzeli.** Katoliško prosvetno društvo na Polzeli v Savinjski dolini priredi v četrtek 14. t. m. ob 8 zvečer, v petek (na praznik) 15. t. m. ob 3 popoldne, v nedeljo 17. ob 3, popoldne in v nedeljo 24. t. m. ob 3 popoldne v prostorih bivše lesne in kemične tovarne pasijonsko igr v 12 slikah po prirejenem Finčgarjevem besedilu. Prepričani smo, da bo agilno poljsko prosvetno društvo moglo s to igro nuditi obilo duhovnega užitka tudi meščanom, zato obisk igre tudi Celjanom toplo priporočamo. Zlasti pa želimo, da si igro ogledajo prebivalci Savinjske doline in se tako za nekaj uric odtrgajo od baš sedaj silnih življenjskih skrbi.

☐ **Z drevesa je padel** 20letni posestnikov sin Lojze Jošt iz Dramel ter si zlomil nogo. Prepeljali so ga v celjsko bolnišnico.

☐ **Otvoritev Kockove koč** na Korošici dne 17. t. m. ob 10. Vabimo vse tiste, ki morejo šele v soboto zvečer z doma, da se priklase do 16. t. m. pri g. Vrtovcu (Drogerija Central, Kralja Petra cesta), da moremo naročiti posebni avto. Odhod z avtom iz Celja (logal Ljudske posojilnice, Kramar in Mislej) 16. avgusta ob četrti na 7 zvečer v Luče ali do Kneza, kjer prenočujemo. Vračamo se ob 7 zvečer v nedeljo od Kneza in iz Luč. — SPD Celje.

Novo mesto

☐ **Udeležence evharističnega kongresa** v Zagrebu, ki so se prijavili pri podružnici »Slovenca«, kakor tudi one, ki so se prijavili pri č. g. vikarju Keku za vožnjo z avtomobilom, vljudno prosimo, da zaradi reda pošljejo znesek 70 Din za vožnjo do četrtka zvečer na podružnico »Slovenca«. Celo skupino bo vodil g. Weble Demeter in bo on tudi plačal skupni znesek za avtomobil, da ne bo nepotrebnih zamud. Udeležence opozarjamo, da je zbirališče v nedeljo 17. t. m. na Trgu kraljeviča Petra pred Grmovo hišo ob pol 5 zjutraj. Odhod točno ob 5. Prosim, da se vsak drži točnosti. Za odhod iz Zagreba se pogovorimo med potjo. Udeležencem naznanjamo, da je prvi avtobus sedaj že zaseden samo z onimi udeleženci, ki so se prijavili pri tukašnji Slovenčevi podružnici. Zato opozarjamo vse one, ki so se prijavili kje drugje, da do četrtka zvečer ponovno pošljejo svojo prijavo podružnici »Slovenca«, da zamoremo po potrebi oskrbeti še drugi avtobus. Udeleženci, ki se peljejo v Zagreb z vlakom in samo nazaj z avtobusom, naj se snidejo z onimi ki se bodo pripeljali v Zagreb z avtobusom, da bodo točno zvedeli odhod. Plačajo seveda samo polovico.

☐ **Na notico »Netočnost«** v »Jutru« pod »Novo mesto« z dne 12. 8., kjer očita »Jutro« »Slovenca«, da je notica v »Slovenca« z dne 8. avg. glede dozidave hiše g. Kastelica povsem neresnična, odgovarjamo z izjavo g. Kastelica: »Imel sem velike zapreke, saj sta morali priti radi moje hiše celo dve komisiji iz Ljubljane. Izjavljam, da je notica v »Slovenca« od 8. t. m. popolnoma resnična.«

Naše dijaštvo

☐ **Akademsko zveza** poziva vse člane kat. akad. društev, da se po možnosti v čimvečjem številu udeležijo Evharističnega kongresa v Zagrebu. — Vožnja je polovična. Posebni vlak odhaja v soboto ob 21.10. Oфициalna delegacija Akademsko zveze in Slovenske dijaške zveze odide v soboto z jutranjim vlakom (5.12). Kdor želi, se ji lahko priključi. — Ostale informacije, ki veljajo za vse udeležence, zasledite v časopisju! — Za akad. zvezo: Mirko Potokar, predsednik.

☐ **Dijaški koledarček SDZ za leto 1930-31** bo pravkar dotiskan. Bo priročniši od prejšnjih (9×13 cm) letnikov, dasi ne bo po obliki in vsebini zastojal za prejšnjimi. Poleg koledarskega dela prinaša koledarček še bogat organizacijski in idejni del, matematične formule in drug potreben drobiž. Razen tega bo imel še 32 strani netiskane papirja za beležke. Ze zdaj opozarjamo naše dijaštvo, da si ga pravočasno oskrbi. Ker je bilo že lani po njem povpraševanje veliko, bo gotovo kmalu razprodan. — Predstavnike naših organizacij prosimo, da nemudoma javijo naslove poverjenikov, ki naj skrbijo v svojem kraju za razprodajo. Na naslov: E. Bojc, univerza, Ljubljana.

Mariborsko gledališče v novi sezoni

(Iz razgovora z upravnikom dr. Brenčičem.)

»Kako pojde kaj letos s teatro gospod upravnik?«

»Upam, da dobro.«

»Na kaj opirate ta svoj optimizem?«

»Izraza optimizem ne bi rabil; dobra volja je, ki ruši ovire na potu. Križev in težav tudi v bodoči sezoni ne bo manjkalo. Morda celo več kakor v prejšnjih sezonah. Na eni strani obča gospodarska kriza, ki iz leta v leto narasta in ki daje tudi nam misliti; na drugi strani pa — zvočni film, ki ga v bližajoči sezoni dobimo tudi v Mariboru.«

»Ali menite, da predstavlja zvočni film za gledališče konkurenco?«

»Od začetka morda; pozneje pa bržčas ne, ker bomo skušali glasbeni del repertoarja spopolniti, tako da bo občinstvu ustreženo. Tudi bomo letos skušali znatno dvigniti število uprizoritev, zlasti opernih in operetnih. To bo možno zlasti radi angažmana g. Djure Trbuhočiča, ki je v tem oziru zasnoval poseben načrt; ob sodelovanju gđ. Erne Kovačeve iz Celja, ki je prevzela vodstvo in organizacijo baleta za prihodnjo sezono, bo možno uprizarjati najmodernejša ter najprivlačnejša gledališka glasbena dela. Z angažmanom g. Tomašiča pa bo tudi v drami izpolnjena vrzel, ki je zevala ob vprašanju zasedbe ljubimskih vlog v pretekli sezoni. Tako upam, da bo letos situacija precej drugačna nego lansko leto.«

»Kako pa z repertoarjem, gospod upravnik?«

»Tudi v tem oziru bo letos nekoliko drugače. V zadnjih dveh sezonah je prevladovala drama; opereta in opera sta bili nekako potisnjeni ob stran, dekli drame, če se smem tako izraziti. Sestava repertoarja v novi sezoni pa je zamišljena v tem smislu, da se tozadevno

vzpostavi med dramo in opero oziroma opereto ravnovesje ter odnos vzporednosti. V podrobnosti repertoarja sestave se ne bi rad zaenkrat spuščal; v glavnem tole: od oper se bodo med drugim uprizorile Smetanova Prodana nevesta, Hoffmannove pripovedke, Verdijeve Traviata itd.; od operet prideta kot prvi na vrsto »Lutka« odnosno »Škrjančkov gaj«. Pri tem je vodilo prizadevanja, da se uprizore predvsem takšna dela, ki jih doslej ni bilo na mariborskem odru.«

»In z dramskim repertoarjem?«

»Z režiserjem Kovičem sva dramski repertoar že sestavila. Za čudo nalikuje ljubljanskemu; tudi mi otvorimo bržčas s »Snom kresne noči«. Pri sestavi dramskega repertoarja je bilo predvsem merodajno, da se zadosti prvenstveno umetniškemu vidiku in literarnim zahtevam, ki se danes stavijo na gledališče. Nobene zamere pa ne more biti, če se seveda od časa do časa uprizori tudi kaj drugega. Sicer je mariborsko gledališče v zadostni meri že lansko leto ob krstnih predstavah dr. Kraigherjeve »Na fronti sestre Zive« in dr. Snuderlove »Rajske ptice« pokazalo, kako umeva svojo kulturno-umetniško poslanstvo. V nič manjši meri ne osvetljujejo in označujejo tega prevažnega poslanstva redna dramska, operna in operetna gostovanja v Celju in Ptuj, ki se bodo morda na širši osnovi tudi v novi sezoni nadaljevala.«

»Finančne težave vam gotovo tudi letos ne bodo prizanašale.«

»S subvencijo smo letos sicer nekoliko na boljšem; sicer je stvar še vedno nerodna in ne baš lahko izpeljiva. Pa pojde vendarle. Ob priliki vam lahko poslužim s podrobnejšimi podatki.«

Sport

Reprezentanca Rio de Janeiro : BSK 4:1 (3:0).

V nedeljo je naša reprezentanca nastopila v Rio de Janeiro proti reprezentanci Brazilije. Obe moštvi sta pa nastopili pod drugimi imeni, naši igralci igrajo pod firmo BSK, braziljansko moštvo pa kot mestno zastopstvo. V obeh moštvih je bila pa tudi ta razlika: BSK je nastopil v isti postavi kot v Montevideo, Braziljanci so pa svoje moštvo še ojačili. Jugoslovanska nogometna zveza je takoj, ko je zvedela, da nameravajo naši odigrati po končanem turnirju v Montevideo še par tekem, prepovedala nastopiti kot reprezentančno moštvo. Ta prepoved je bila, če pomislimo na razmere v južnoameriških državah, utemeljena. Dosedaj smo še vse tekme, semifinale in zadnji dve proti Argentini v Braziliji, izgubili precej radi nenaklonjenosti sodnikov. To nenaklonjenost sodnikov deloma razumemo, kajti v Južni Ameriki so hoteli na vsak način revanžo nad Jugoslovani. Revanža jim je dvakrat uspela. Toda iz prejetih poročil razvidimo, da je ta revanža slaba. Kajti naši igralci so obakrat zaigrali zelo lepo.

Od zadnje igre v Rio de Janeiro smo prinesli že v včerajšnji številki rezultat. O sami igri smo prešli naslednje:

Potovanje iz Argentine v Brazilijo je bilo zelo neugodno, morje je bilo zelo razburkano. To potovanje je naše igralce precej zmučilo. Sprejem v luki je bil prisrčen. Posebno navdušeno so sprejeli igralce naši izseljenci. Takoj po prihodu so pa morali nastopiti k tekmi. Težke tekme in na neporna vožnja se je močno poznala na igralcih.

Braziljanci so zelo ostro in vehementno pričeli napadati. S svojimi hitrimi akcijami so naše zmučene igralce presenetili in dosegli hitro tri zaporedne gole. To je bilo še lažje, ker sta Mihajlovič in Jakiš igrala svojo najslabšo tekmo. V prvi polovici igre so bili Braziljanci precej v premoči. Vse drugačna slika je bila v drugi polovici igre. Jugoslovani so prevzeli iniciativo in napad za napadom se je vrstil proti golu Brazilije. Uspeh tudi ni izostal. Takoj v prvih minutah so dosegli naši prvi gol, regularen, ki ga pa sodnik ni priznal. Ta kriva odločitev gotovo ni dobro vplivala na igralce. Pa vseeno niso izgubili volje. Predvajali so krasno igro, Braziljanci pa, ko so uvideli, da jim grozi poraz, so vsi branili. Vse eno je pa dosegel Vujađinovič krasen gol. Daljnje uspehe je preprečil deloma sodnik, deloma pa obramba Brazilije. Iz čistega ofsida so pa Braziljanci zabili četrti gol.

Ker se je morala tekma vršiti radi silne vročine v poznih urah, je nastala noč precej pred koncem igre. Zato so pa močni reflektorji osvetljevali prostor. Prvič so nastopili naši igralci pri umetni razsvetljavi. Po končani tekmi so Braziljanci naše moštvo burno pozdravljali. Druga tekma, ki se vrši danes, se bo igrala ponoči. Igrišče bodo pa razsvetljevali močni reflektorji. Upajmo, da bo drugi nastop uspešnejši.

NOVOMEŠKI SPORT.

☐ **SK Elan Novo mesto:** SK Viktorija Karlovac 3:3 (0:2). SK Elan je otvoril jesensko nogometno sezono s tekmo SK Viktorijo iz Karlovca. Gostje so pokazali nekaj lepih kombinacijskih potez, v moštvo samem sta se pa odlikovala desni krilac in vratar. Domače moštvo je igralo lepo, vendar so imeli smolo. Precej lepih strelav na gol je zgrešilo svoj cilj. Gostje se imajo temu dejstvu zahvaliti, da niso odšli iz Novega mesta poraženi. Prvič je nastopil kot srednji krilac Milan, ki je žogo smotno oddajal napadu in tudi obrambo deloma razbremenjeval. Upamo pa, da se bo še sčasoma še bolj privadil na tem mestu. V obrambi je bil zelo dober vratar Niče in desni branilec, dočim je bil Fančo nesiguren. Levi in desni krilac sta bila dobra. Priporočali pa bi kapetanu, da stavi Fančo na krilo, v obrambo mesto njega pa Beleta. Goli, katere so zabili Karlovčani, so padli večinoma iz izrabljenih pozicij, dočim so goli domačinov bili efektni. En gol domačih je bil dosežen iz hazenskega strela. Če se bo domače moštvo v nedeljo tako dobro držalo na prvenstveni tekmi, lahko upamo na uspeh. Sodil je inž. Medić prav dobro.

NOGOMET V TUJINI

☐ **Črn dan za nürnbergski nogomet.** S ponosom se je včasih ozirala Nemčija na svoj nogometni center, tj. Nürnbearg—Füth, ki je vedno in povsod častno zastopal nemški sport. Reprezentanca nemške države se je vedno sestavljala iz nürnbergskih klubov. Hamburg, Bremen in celo ogromni Berlin niso mogli konkurirati v nogometnem sportu žilavemu Nürnbergu. Šele letos se je v tem oziru precej izpremenilo, ko je lanski nemški prvak Sp. Vgg. Füth moral prvenstvo prepustiti berlinski Herthi. Vstali so v večjih nemških mestih resni nasprotniki tudi za Nürnberg in nič več ne moremo govoriti o Nürnbergu kot nogometnem centru velike Nemčije. Padla je forma in energija včasih

tako slavnega t. F. C. Nürnberg. petkratnega nemškega državnega prvaka. Oslabljen je tudi lanski nemški prvak Sp. Vgg. Füth in da je mera polna, je tudi tretji reprezentant nürnbergski nogometne šole AS Nürnberg popustil v svoji moči. Ta tri moštva so dolgo vrsto let bila vzgled vsem nemškim nogometnim klubom. Razumljivo je zato zaračunan, ki je zavladoval v Nürnbergu, ko so v zadnjih dneh vsi trije omenjeni klubi doživeli občuten poraz. AS Nürnberg je podlegel s 4 : 0 (2 : 0) napram Zuffenhausen Feuerbach. Nürnbergski so izgubili igro gotovo po lastni krivdi, kajti prejšnji dan so odigrali neko težjo tekmo, ki je igralce zelo utrudila. — Pred 6000 gledalci pa je s 3 : 2 (0 : 1) izgubil važno tekmo morda danes najmočnejši klub Nürnberg, namreč t. F. C. Nürnberg, ki je gostoval v Mainzu napram FSV Mainz. Ta poraz je menda še najbolj iznenadil javnost v Nürnbergu. — Tretja tekma pa se je vršila v Berlinu, kjer sta se srečala lanski nemški prvak Sp. Vgg. Füth ter novi letošnji državni zastopnik — berlinska Hertha. Nad 20.000 gledalcev je prišlo na svoj račun, kajti poraz Sp. Vgg. Fütha je prišel berlinskemu občinstvu povsem nepričakovano. Računalo se je s porazom Berlina in le navdušeni pristajali Herthe so upali na tihem na svojo zmago. Tako je tudi tretji najboljši klub Nürnberg—Füth moral prepustiti zmago svežim in hitrom Berlinčanom.

☐ **Mednarodne kolesarske dirke,** katere se vršijo v petek dne 15. avgusta na sportnem prostoru SK Hirije, bodo jako zanimive. Prijavilo se je že več dirkačev z raznih krajev naše države in inozemstva. Ob pol 14 popoldne zbirališče na Sv. Jakoba trgu. Nato skupni pohod vseh udeležencev z godbo »Sloga« na prireditveni prostor.

Radio

Programi Radio-Ljubljana:

Sreda 13. avgusta: 12.30 Plošče. — 13.00 Časovna napoved, borza, plošče. — 13.30 Iz današnjih dnevnikov. — 18.30 Samospevi gđ. Lide Vedralove. Pri klavirju g. Marjan Lipovšek. — 19.00 Citrasti tretet »Vesna«. — 19.30 Ura dobre knjige. Zbrani spisi Ivana Cankarja (predavanje) — 20.00 Gostovanje članov mariborskega narodnega gledališča. — 21.00 Prenos z Bleda (Erich Herse). — 22.00 Časovna napoved in poročila.

Četrtek, 14. avgusta: 12.30 Plošče. — 13.00 Časovna napoved, borza, plošče. — 13.30 Iz današnjih dnevnikov. — 18.30 Slovenski šramel kvartet. — 19.30 Otroška ura, g. Milčinski. — 20.00 Klasična orkestralna glasba, izvaja zagrebška vojaška godba (prenos). — 22.00 Časovna napoved in poročila. — 22.15 Prenos z Bleda (Erich Herse).

Drugi programi:

Četrtek, 14. avgusta.

☐ **Belgrad:** 12.45 Koncerti radio kvarteta. 19.30 Narodne pesmi. 20.00 Prenos slavnostnih iger iz Salzburga. 21.00 Tamburški koncert s petim. 22.15 Večerni koncert radio kvarteta. — **Budapest:** 12.05 Pevski koncert. 16.00 Pesira radio ura. 17.40 Popoldanski koncert orkestra. 20.00 Prenos iz Salzburga. 21.10 Koncert ogrskih narodnih pesmi, nato koncert jazz-orkestra. — **Dunaj:** 19.25 Potovanje v zločljivem čolnu, predavanje. 20.00 Prenos koncerta iz Salzburga. 21.00 Večerni koncert zabavne glasbe. — **Milan:** 17.00 Plošče. 19.30 Večerni koncert orkestra. 20.40 »Fausta«, opera, nato zabavni koncert. — **Praga:** 19.35 »Sevilijski brivci«, komična opera. 22.15 Orgelski koncert. — **Rim:** 17.30 Popoldanski koncert orkestra. 21.02 »Rigoletto«, opera. — **Toulouse:** 18.00 Plesna glasba. 18.25 Šlagerji. 19.00 Koncerti orkestra. 21.00 Večerni koncert. — **M. Ostrava:** 19.35 »Sevilijski brivci«, komična opera. — 22.15 Orgelski koncert. — **Leipzig:** 13.10 Plesna glasba (plošče). 16.30 Popoldanski koncert. 21.30 Kabaret.

Iz društvenega življenja

☐ **Ljubljana:** Jutri v četrtek vaja odpade. Pri hodnja v ponedeljek, 18. t. m. — Pevovodja.

☐ **Šienska Prosvetna** priredi na Veliki Šmaren izlet na Vrhniko. Odpeljejo se ob 7.50 z glavnega kolodvora. Člani in prijatelji najviljudneje vabljani!

☐ **Motoklub »Ljubljana«.** V petek, dne 15. t. m. ob pol 4 popoldan priredi kolesarsko in motociklistično društvo »Sava« ob petletnem jubilejnim obstoju društva, kolesarske dirke na sportnem prostoru S. K. Hirija. Dne 15. t. m. se istokot vrše velike internacionalne motorne dirke na dirkališču Čermorec pri Zagrebu, katere priredi I. Hrvatski motociklistični klub v Zagrebu. Pri teh dirkah bodo startali najboljši inozemski vozači. Člani Motokluba se tem potom vabijo, da obe te dirki po možnosti posejijo. — Odbor.

Bistrovidci in grafologi kot detektivi

Od davna se človek zaveda ali slutiti, da v vidnem svetu in v njem samem ni vse, kar je, da žive, snujejo in odločajo še druge skrivnostne sile, ki so višje od njega. Vera, posebno krščanska vera, obstoj teh sil in človekovega razmerja do njih za vsakogar umljivo pojasnjuje. Kjer pa vere ni, tam se šopiri praznoverje. Le tako si je mogoče pojasniti, da ravno v kulturnih središčih sveta: Parizu, Berlinu, Londonu itd. cvete vedeževalstvo in bistrovidstvo, razlaganje pisave itd. V kolikor se gre za resna znanstvena raziskovanja na teh popriščih, je stvar zase, a v kolikor se z njim mešajo množice, je čisto gotovo golo praznoverje na eni strani, na drugi pa zavestno ali nezavestno slepomišljenje z resnico.

Grafološtvo — razlaga pisave — postaja ponekod (v Nemčiji in Avstriji npr.) že javno nevarno. Delodajalci pošiljajo prošnje za službo grafologom, da na podlagi pisave povedo, kakšnega značaja in preteklosti so prosilci. Tudi ljudje, ki se nameravajo poročiti ali njih starši, se obračajo na grafologe za pojasnila o značaju in razmerah bodočega zakonskega druga. In na kriminalnem poprišču uživajo grafologi (in bistrovidci) skoroda že isto vero v nezmotljivost kakor pred leti — policijski psi. Pametna javnost je začela resno svariti pred zlorabami ved, ki so še v povojih. Tako piše dr. W. O. v berlinski »Germaniji« med drugim:

Ne da se tajiti, da je iz pisavnih potez mogoče dojeti značaj kakega človeka. Da je način pisave zvezan z osebnostjo. Tudi je mogoče določiti nekaj oblik kot značajna znamenja. Nikdar pa se ne more in ne sme samo na podlagi pisave presojati človeška osebnost v celoti in odločati o njeni usodi. Kajti ne glede na to, da je tudi pisava odvisna od razpoloženja — duševnega in telesnega — more človek tudi v svoji pisavi — kakor v svoji zunanosti — prikriti svoj pravi značaj. Kateri grafolog — pa naj je v svoji stroki še tako tankočuten in izkušen — bi mogel po svoji vesti z gotovostjo trditi, da je v resnici tako, kakor on razbira iz pisave in da je vsaka zmotna izključena? Znanstveno je o grafologiji še tako malo dognanega, da ima ljudstvo čisto prav, ki v svojem zdravem čutu prišteva grafologe med bistrovidce.

Kako veliko vlogo igra v grafologiji domišljija in kako majhno resnica, dokazuje najboljše najnovejši širom znani slučaj düsseldorfskega morilca. Tedaj je »vedeževal« neki dunajski grafolog na podlagi črteža o ozemlju, na katerem je morilec zakopal svoje žrtve (črtež je, kakor znano, tedaj še neznani morilec sam napravil in poslal nekemu dnevniku), naslednje: »Pisec je delal pri nekem časniku, je bil čisto gotovo v vojni in je sedaj mogoče orožnik.« — Neki drug grafolog je prorokoval: »Kakor kaže, je moral imeti pisec vsaj nekaj pojma o

reklamnem risanju, o dekorativni razdelitvi ploskve, tudi mu utegne biti dan smisel za barve.«

Še nevarnejše poprišče je bistrovidstvo, ki se istotako širi. Vsekakor je tu za pametnega človeka skepsa ob sebi dana, vendar so tla tudi za vero v to »znanost« že neverjetno pripravljena. Za vse, ki se kakorkoli pečajo s takimi stvarmi, naj sledi tu opis, ki ga je meseca februarja tekočega leta podal o düsseldorfskem morilcu sloveči telepat Jan Hanussen. Tako-le se je izkazal:

»Storilca je iskati v homoseksualnih krogih. Še več: storilec pripada izobraženim stanovom. Je nad srednje visoke rasti, ima plave nazaj počesane lase in nosi očala. Kratkoviden je. To je čisto mlad človek. Njegova nepotvorjena pisava se nahaja med pismi nešteti ovajalcev. Kolesar je in član društva »Wanderer«. Prijavil se je na neki šoferski tečaj v Düsseldorfu. Ves njegov način je ženski. Ni pa izvršil vseh umorov, in tudi ni istoventen s poizkušenim ubojem nad gospo Meurer. Ta slučaj je docela ločen od drugih. Düsseldorfski morilec se peča z mehničnimi poizkusi. Bil je član neke organizacije za ljubimске predstave. Njegova obleka ni neizbrana. Njegove roke so negovane. Imam čut, kakor da bi bil imel mož kdaj opraviti pri pošti in železnici. Doma utegne biti iz Slezijske.

Prince Takamatsu, brat japonskega cesarja, in njegova žena princezinja Kikuko, ki potujeta tačas po Evropi in se po obisku v Londonu in Parizu oglašata sedaj tudi v Berlinu.

Je nekadilec. — Takih in podobnih opisov je bilo vse polno.

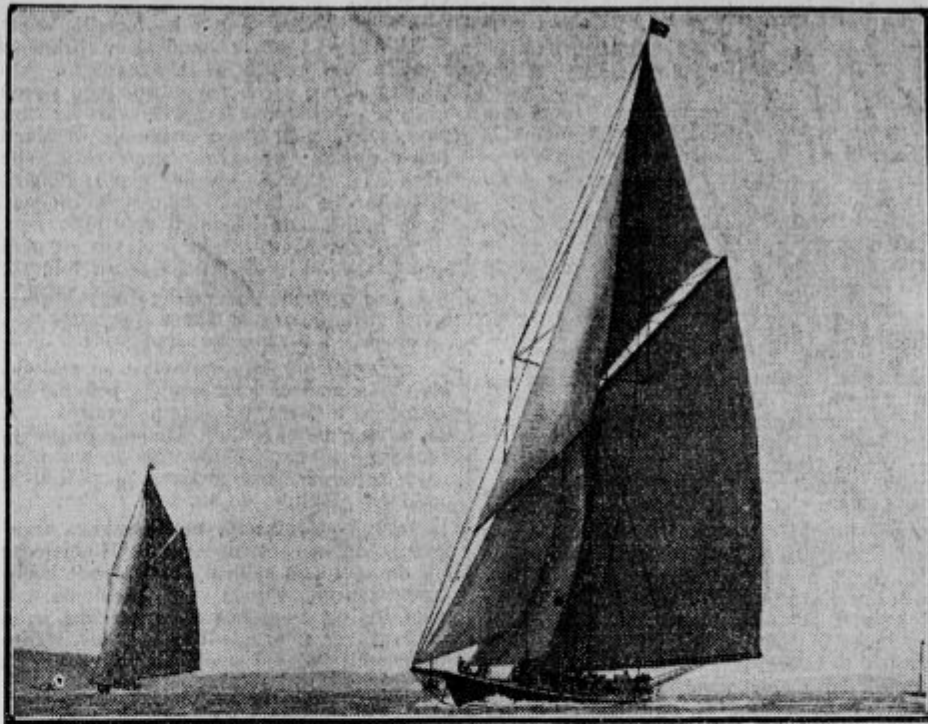
Pa tudi mister Edgar Wallace (angleški romanopisec) je nekaj namodroval iz svoje pipe. Mudil se je tedaj v Nemčiji in si dal pokazati že omenjeni črtež. Dolgo ga je motril. Slednjič je menil pisatelj, ki je zamislil in napisal toliko kriminalnih romanov, da mora biti storilec kak risar! Čisto gotovo da se bo še izvedelo, da mora biti morilec risarsko izšolan človek! — Življenje pač ni vselej roman in se ne izteče tako, kakor bi mu rad kdo določil.

Novo sredstvo v mezdnem boju

Poštni uradniki v Christchurchu v Avstraliji so sklenili, da za vsako ceno izvojujejo zvišanje svojih plač. V ta namen se ne bo nihče od njih strigel ne bril toliko časa, dokler poštna uprava ne izpolni njihovih zahtev. Računajo namreč na to, da se bo občinstvo zgrozilo nad zunanjo zanemarjenostjo poštarjev in pritisnilo na oblast, da jim ugodí.

Iraški kralj Faizal, ki se tačas mudi v Berlinu, kjer so ga sprejeli z velikimi častmi. To je umljivo, saj je glavno mesto Iraka Bagdad, davni cilj nemške gospodarske in politične ekspanzije.

»Britania«, jahta angleškega kralja Jurija, ki je na jadrniški tekmi — 4. do 8. avg. — pred otokom Wight priborila svojo 200. zmago. »Britanijo« je vodil kralj osebno.

Američanke imajo nov rekord

Z nemškim parnikom »Bremen« se je zadnjič vrnila domov v Newyork — Fifth Avenue! — gospa Anthony J. Drexel Biddle jr. Pripeljala je s seboj iz Evrope toliko dragocenosti, čipk itd., da je morala plačati nič manj kakor 77.000 dolarjev carine! Ne morda kazni, marveč čisto rednih carinskih pristojbin. S tem je gospa Biddle za še enkratno vsoto potolkla dosedanje rekordno vsoto, ki so jo prejele carinske oblasti od posamezne osebe: 35.000 dolarjev. Seveda ne more biti govora, da bi mogla gospa Biddle dolgo počivati na tej svoji lovoriki, kajti ostale gospe s Pete avenije v Newyorku gotovo ne bodo imele pokoja, dokler njenega rekorda ne potolčejo. Srečne ameriške državne blagajne! — Ameriški reporterji so zastoj skušali dognati, kaj je k rekordu svoje žene dejal gospod Biddle. Toliko je gotovo, da gospe prvi dni po vrnitvi ni bilo na spregled. Vse blago, ki ga je nakupila v Evropi, je bilo vredno približno 300.000 dolarjev; najdražji predmet je bil nakit za 96.000 dolarjev. Carinski uradniki so imeli tri ure trdega dela, preden so vse pregledali in zacarinili.

Cowboyi v kinu

V Kaliforniji je še vedno dobršen kos proslulega ameriškega »divjega zapada«, kamor še ni pridrila prava civilizacija. Tako so tam še pristni cowboyi — »kravji pastirji«, ki še nikdar niso videli kina. Lahko si je misliti, kakšna čustva spreletajo te ljudi, ko potem prvič sede pred filmom, ki predstavlja njih lastno življenje. Nedavno je zašel v neko tako samotno kalifornijsko selišče potujoč kino, ki je razvijal filme divjega zapada. Med občinstvom je bilo večina cowboyev. Ko je na platno došlo od tega, da bi glavni junak in lopov odvedel nedolžnega dekleta, je nekaj pastirjev poskakalo s stolov, zgrabilo za revolverje in začelo streljati na filmanega lopova, ker so menili, da gre »zares«. Ko jih je lastnik kina potem pomiril in jim pojasnil, kako je s stvarjo, so ga pastirji povabili na žganje — na »divjem zapadu« tudi prohibicija nima posebne veljave. Mož je povabilo sprejel, ker je vedel, kaj bi se mu utegnilo pripetiti, če bi se cowboyem zameril.

Nova modna muha

V angleških zavodih za negovanje lepote so iznašli novo stvar, da strežejo z njo ženski nečimernosti in s tem seveda svojemu žepu. Dočim so dosedaj svojim obiskovalkam nohtove le rožnato poslikali, jim pa slikajo sedaj na nohtove sportne znake: za tennis, kriket, bridge itd., kakor je že kateri dami ta ali oni sport najljubši.

J. V. Vong, generalni ravnatelj Commercial Press v Sanghaju, založnik »Popolne knjižnice«, ki ne obsega samo vseh kitajskih klasičnih del, marveč tudi vso evropsko književnost in znanost. Vong je najizobraženejši Kitajec na svetu. Poleg materinske govori popolnoma gladko angleško, francosko, nemško, japonsko in latinsko — vse kot samouk. Vong je sedaj star 43 let, a načeljuje 6000 uslužbencem, za katere je ustanovil posebno zavarovalnico. Iz lastnih sredstev je daroval 25 milijonov dinarjev za izobrazbo kitajskih ljudskih slojev.

Smešnice

Zena: »Tu kuham, kuham in kuham. Toda kaj imam od tega? Nič, čisto nič!«

Mož: »Boga zahvali. Jaz imam od tega docela pokvarjen želodec.«

*

»Zakaj pa mislite, da ste posebno sposobni za nočnega čuvaja?«

»Zato, ker imam silno rahlo spanje.«

*

V prodajalni: »Z lizolom vam ne morem postreči. Tega nimamo, gospod. Toda morda bi vzeli kaj drugega? Imamo revolverje, britve, vrvice...«

Rumeni gusarji

(Sodobna zgodba.)

Razgovarjali so se le še nekaj minut. Nato pa so se zopet razdelili v tri skupine in odhiteli vsak v svojo smer na lov.

Trenutki negotovosti so bili strašni! Da so bili res v skrajni nevarnosti, je povedal Mihaelu tudi Fing, ko so se roparji toliko oddaljili, da ga niso mogli slišati.

»Naš pregovor, blagorodni prijatelj, pravi,« je zašepetal kmet: »Ako se na cesti pogovarjaš, vedi, da so v travi ljudje! Slišal sem nekaj iz njihovega pogovora: Videli so nas in šli zato za nami tje, kamor so mislili, da smo krenili. Nebesa pa so se nas usmilila in jim račune zmešala.«

Begunci so ležali v barki nekoliko niže pod bregom, zato niso mogli videti, kaj delajo njihovi preganjanci. Razločno pa so lahko videli po jarku, ki je bil na obe strani prav daleč popolnoma raven. Na severnem koncu, kamor so bili namenjeni, se je preko jarka spenjal preprost lesen most. Čez nekaj minut so zagledali skupino petih mož, ki so šli preko mostu na drugi breg.

»V tej smeri,« je rekel Lo Fing, »jarek preide v močvirje, kjer sem vas, gospod, imel čast voditi po tajni stezi. Togle bomo morali tudi zdaj iti.«

»Najprej moramo ugotoviti, ali morda kje ne prežijo na nas,« je odvrnil Mihael. »Pokrajina je jako odprta, ne li?«

»Da, toda jaz sem se nečesa spomnil. Ako bi barko porivali po jarku dalje, ne bi to vzbujalo pozornosti. Zato predlagam, da vi kot belec ostanete še dalje skrit, moj prijatelj in jaz, ki sva navajena pridelke z barko prevažati, bova brod polagoma poganjala po jarku naprej. Tako bomo lažje prišli do svojega cilja in še hoditi nam ne bo treba.«

»Sijajna misel, samo če bo varna. Morda bi pa Eh Sang previdno splezal na breg in pogledal, ali nas kdo ne vidi.«

Eh Sang je zlezal izpod zelenja proti bregu in po njem navkreber, dokler ni prišel na vrh in skrbno pazil, da ga ni mogel nihče videti. Dvigal je glavo vedno višje, dokler ni z očmi premeril obeh bregov jarka daleč naokrog. Ko je zopet prišel doli, je poročal, da preganjalcev ni več videti; opazil je samo dva moža, ki sta bila še zelo daleč in sta polagoma od vasi semkaj stopala. Kakor je bilo videti, pa nista zapletena v ta lov.

»Potemtakem pa lahko kar odrinemo,« je rekel Mihael.

32. Preko močvirja.

Stvar pa je šla počasi od rok. Lo Fing ni bil nič kaj trdnega zdravja, njegov prijatelj tudi ni bil krepak, barka pa težko naložena. Mihaelu, ki je komaj čakal, da bi zopet prišel z bratom skupaj, se je zdela cela večnost, preden so prišli do lesenega mostu. Ko so ga končno vendarle pustili za seboj in se je ozrl po jarku nazaj, je zagledal dva možaka, ki sta prihajala proti bregu nekako prav tja, kjer je bila prej privezana barka.

V naslednjem hipu sta že začela teči po bregu proti barki.

»Dva kosa človeka jaz že plej videti,« pravi Eh Sang. »Teči hop hop, nas ujeti, gotovo!«

Skoraj gotovo sta lastnika barke in prihajata iz vasi,« reče Mihael. »Gotovo nas bosta ujela, kajti tečeta tako hitro, da v istem času napravita štiri metre, ko mi enega.«

»Mi pa boliti; štili kosi, dva kosi; oni slabo slečo, gotovo!«

»Ne! Da bi se borili, o tem niti govora ni; tudi ne, če bi onadva hotela napadati, ker nimamo časa. Morda slutita, kdo smo, morda. Ko pridirjata do nas, bosta razburila vso okolico. Lo Fing, ali bi ne bilo bolje, da zapustimo barko in se napotimo preko barja? Ako ta dva možaka dobita svojo barko nazaj, se za nas dalje ne bosta brigala; ne smemo pa biti toliko drzni, da bi čakali, da prideta prav do nas.«

Kmet je pritrdil, da je predlog pameten. Zato sta s prijateljem potisnila barko k bregu in vsi štirje so poskakali na suho.

Izstopili pa so na drugi breg in ne na tistega, po katerem sta se bližala lastnika barke. Ves breg daleč v notranjost je bil kakor zapuščen, samo razsežno grmičevje in močvirje. Solnce se je spuščalo proti zatonu in njegovi rdeči žarki so obsevali stavbo v južnovzhodni smeri, oddaljeno nekaj več kot pol milje.

Lo Fing, ali ni to pagoda?« vpraša Mihael.

»Da, blagorodni prijatelj.«

»Nisem mislil, da smo tako blizu taborišča in prav vesel sem!«

Začeli so žurno stopati, tako da so z jarkom tvorili ostri kot in s tem presekali progo, po kateri sta se Lo Fing in Mihael preteklo noč bližala pagodi.

Ljudske knjižnice in založništva. Knjižarne v Ljubljani: 29. svezek: Savinšek, IZPOD GOLJCE, 30. Din. — 30. svezek: Sienkiewicz, NA POLJU SLAVE, 28. Din. — 31. svezek: Doyle, IZGUBLJEN SVET (The Lost World), 28. Din. — 32. svezek: Reimlehl, ZAGORSKI ZVONOVI, 28. Din. — 33. svezek: Bridges, NA POMOC! 30. Din. — 34. svezek: Slavič, NA SINAJ, 30. Din. — 35. svezek: Brackett, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 36. svezek: 40. Din.

Vzrejevališče štajerske kokoši

Ne samo naš, ampak sploh največji zavod za vzrejo in odbiro starostajerske kokoši na jugoslovanskem in avstrijskem ozemlju je to. Njegov uradni naslov je »Novosaleški perutinarstvo v Velenju (grofica Herberstein)«.

Z nalogom banke uprave, da sodelujejo pri ustanovitvi zadruge za rejo štajerske kokoši prišep nedavno v Velenje. Zapeljivo vabi zelena, mehko-valovita veriga holmov z mico šentjakobsko cerkvico, ki vsa lesketa in se blišči v solncu med zelenjem. Toda ni časa gledati in se opajati na lepoti Saleške doline, treba je iti po službenem opravku.

»Nimam posebnega zaupanja do vse stvari, ne do zadrage in tudi ne do zavoda, meni šolski upravitelj, priznani gospodarski delavec g. Stopar. Vseeno krenem po gladi, beli cesti skozi Velenje proti vzrejevališču.

Napol opuščen drevesnica, potem cela kolonija geometrično postavljenih ut in lesenih kolib z jato raznovrstnih, pasočih se, tu in tam prav glasnih kokoši. Krenem med snažne barake in stopim v vežo, v kateri domnevam, da se nahaja pisarna. Delavci-mizarji, ki tolčejo po raznih zabojih, mlade delavke, ki tekajo med utami sem in tja — vse to napravi vtis prav živahnega, razgibanega podjetja.

»O, dober dan, maucta panel! prijazno pozdravi domači graščinski župnik — Čeh, ki se prav marljivo udeležuje v zavodu in obavlja tu pa tam tajne posle. Prav, da ste prišli danes! Grofica je k sreči doma; nahaja se menda pri tehtanju jajc.«

Vsa razgreta in za stvar vneta mi jame razkazovati še prav mladostno čila gospa grofica naprave vzrejevališča. »Nisem prišel gospa, da bi vašo rejo moglo specialno, absolutno strokovnjaksko ocenjeval, prihajam le kot poročevalec in moje strokovno mnenje je le subjektivno. Za absolutno strokovno oceno bo menda pri nas merodajen predvsem g. živinodržavnik Pirnat v Mariboru, ki se že več let bavi specialno z rejo starostajerske kokoši,« rečem. Pa mi nato toži grofica o težkah in neumevanju važnosti zavoda, pripoveduje o veliki perutinarski razstavi v Londonu, na kateri je pred 14 dnevi edino ona iz Jugoslavije in Avstrije razstavila štajerske kokoši — kapune. Posredno dela propagando za naše blago v inozemstvu.

Ogledujem si posamezne razdelke z mladimi, tri mesece starimi kokoši, ki so namenjene za razne državne ustanove. Največ je rjavih živali. V celoti se nahaja v vzrejevališču 12 povsem ločenih čred ali gnezd starejših plemenskih živali. Vsaka čreda obstoja iz enega petelina in 15 odranih kur, ki dajo najmanj po stopetdeset jajc na leto. Vsaka čreda ima naravno svoj kurnjak z zadostno veli-

kim tekalščem. Ena čreda obstoja tudi iz sulmtalskih in ena iz belih štajerskih kokoši.

»Poglejte, živali res niso izenačene z ozirom na barvo, nekatere so svetlejšje, druge temnejše,« meni dalje zgovorna gospa. »Pa temu se ni čuditi. Zavod obstoja šele 7 let. In pogledite razprave znanih strokovnjakov Arbeiterja in Martinija in videli boste, da le-ta dopuščata tudi pri ruvari štajerski kokoši vse odtenke barv. Sicer pa je glavno, koliko jajc daje posamezna žival. Kakor prehajamo pri govedoreji iz okorelega formalizma zgolj na koristnost in dobičkanost, tako mora tudi pri kokošereji v okviru kake pasme biti za nas predvsem merodajna dobičkanost.«

In pripoveduje moja spremljevalka, da za rejo in za plemo jemlje samo kokoši z najmanjšo težo 1,80 kg in peteline s težo čez 2 kg. Za plemo vzame tudi samo potomstvo kur z najmanj 150 jajc na leto. »Izvršimo najstrožjo izbiro,« povzda ji grofica. In prepičam se na podlagi točnega knjigovodstva, da je vzrejevališče glede smotrene odbiro v resnici znanstveni zavod, kakoršnega menda ni v državi. Vse se stalno beleži, tehta in opazuje — od jajca do odrasle živali in za plemo ter za prodajo se vzame vedno najboljšje. Neodgovarjajoče živali se oddajo v pitališče. Najboljša bela kokoš je dala na leto 264, najboljša rjava pa 251 jajc. Grofica je v stalnem stiku z nemškimi znanstveniki, absolvirala je tečaj v slovitom Erdingu na Bavarskem.

»V velikem valilniku lahko valimo do 7000 jajc in na leto proizvedimo približno 10.000 živali; vsako jesen vse kokoši cepimo proti raznim boleznim. — Prednost štajerske kokoši obstoja predvsem v odlični dvojni uporabnosti: za jajca in meso,« ponavlja grofica.

»Pa Vaš veliki zavod vendar nima posebnega pomena za naše male, slovenske razmere, gospa? — Zakaj ne! Ravno malemu človeku in kmetovalcu mora biti mnogo na tem, da dobi in redi žival, ki daje na leto pri enaki krmi n. pr. namesto 100 moglo 160 in še več jajc.«

»Pa kaj razpošiljate, gospa; jajca ali kokoši?« vprašam. »Razpošiljam in oddajam vse; najraje oddam enodnevnice piščance. Ti imajo za kmetovalca tudi največ pomena. Iz teh pomladanskih piščancev dorastejo do zime kokoši, ki ležejo čez vso zimo jajca.«

Rad bi se bil še dalje razgovarjal in poizvedoval, pa med tem prijavi tajnik že drug obisk, neke gospode iz Novega Sada.

»Vidite, tako je pri nas!« smeje pripomni gospa grofica in se opraviči, »zdaj pa lahko zopet grem okoli in razkazuje se enkrat vse iznova.«

Fr. Wernig.

OUZD v juliju. V mesecu juliju t. l. je število zavarovancev v primeri z junijem 1930 padlo od 103.214 na 102.275, zvišalo pa se je število bolnikov in njih odstotni delež od 2,48 na 2,67%. Nadalje je padla povprečna dnevna zavarovana mezda od 26,94 na 26,84 Din, celokupna dnevna zavarovana mezda pa od 2,78 na 2,745 milj. Din.

Poročilo o konferenci gospodarskih zbornic, ki se je vršila v Dubrovniku letos 25. in 26. maja, je izdala trgovsko-obrtna zbornica za Dubrovnik in Kotor. Kakor znano so bili na dnevnem redu referati: Značaj gospodarskih zbornic in njih naloge (poročilo dr. Čuvaja in Ivana Mohorića, ki izšlo v posebni knjigi, o kateri smo že svoječasnoro poročali), nadalje Turizem, Pospješevanje sadjarstva in perutinarstva v primorskih krajih. Poleg omenjenih referatov je v poročilu podana tudi še cela razprava.

Tri dni v Zagrebu. — Akcija zagrebskega sejma in »Putnika«. Na pobudo zagrebskega sejma in s sodelovanjem »Putnika« je izvedena akcija za pospeševanje tujkega prometa v Zagrebu. »Putnik« bo namreč v večjih mestih organiziral prodajo bloka, s katerimi bodo obiskovalci Zagreba mogli za 410 (525, oz. 640) Din tri dni stanovati v Zagrebu, v prvovrstnem hotelu, nadalje je obsežna v tej svoti vsa prehrana in brezplačna vožnja s tramvajem. V gledališčih in kinu dobe 25% popusta. Akcija se bo začela za 14. zagrebski zbor, ki bo trajal od 13. do 22. septembra pa imajo potniki 50% popusta.

Zagrebski sejem priredi od 13. do 22. sept. t. l. posebno razstavo: Hotel — hiša — kuhinja, nadalje gradbeno razstavo in razstavo prehranjevalne industrije.

Borza

Dne 12. avg. 1930.

DENAR

V današnjem deviznem prometu so ostali tečaji v glavnem neizpremenjeni, z izjemo Dunaja, ki je bil slabši. Prometa je bilo največ v devizi Newyork, nadalje Dunaj. Narodna banka je intervenirala v devizah Curih, Dunaj in Newyork, do čim je bilo v devizi Newyork kakor običajno zaključeno privatno blago.

Ljubljana. (V oklepajih zaključni tečaj.) Amsterdam 2271.50 bl. Berlin 1346 bl. Bruselj 788.39 bl. Budimpešta 988.50 bl. Curih 1094.40—1097.40 (1095.90). Dunaj 794.68—797.68 (796.18). London 274.43 bl. Newyork 56.125—56.325 (56.225). Pariz 221.65 bl. Praga 167.07 bl. Trst 294—296 (295).

Zagreb: Amsterdam 2266.98—2272.98, Berlin 1344.50—1347.50, Bruselj 788.39 bl., Budimpešta 987.00—990.00, Curih 1094.40—1097.40, Dunaj 794.61—797.68, London 274.03—274.83, Newyork 56.125—56.325, Pariz 220.65—222.65, Praga 166.67—167.47, Milan 293.85—295.85, Curih, Belgrad 9.12875, Amsterdam 207.25, Atene 6.68, Berlin 122.81, Bruselj 71.925, Budimpešta 90.19, Bukarest 3.065, Carigrad 2.445, Dunaj 72.65, London 25.04125, Madrid 56.70, Newyork 514.025, Pariz 20.225, Praga 15.245, Sofija 3.7325, Trst 26.9275, Varšava 57.70, Kopenhagen 137.85, Stockholm 138.30, Oslo 137.80, Helsinkfors 12.95.

Dinar notira na Dunaju (deviza) 12.46%, (valuta) 12.55.

VREDNOSTNI PAPIRI

Danes je bila v Ljubljani zaključena Kranj. ind. po 312. Tendence za državne papirje je bila čvrstejša in je bil promet v promptni škodi in dolarskih papirjih. 7% inv. pos. v Zagrebu sploh ni notiralo. V bančnih papirjih so bile zaključevane delnice Jugo- in Zemaljske banke po neizpremenjenih tečajih, nadalje čvrsta pa je Praštediona. V industrijskih papirjih so bili zaključki v delnicah Šečera, Trboveljske in Ragusee po neizpremenjenih tečajih.

Ljubljana. 8% Bler. pos. 98 bl. 7% Bler. pos. 87.25 den. Celjska pos. 160 den. Liubl. kred. 122

den. Praštediona 910 den. Kred. zavod 170 den. Vevče 124 den. Stavbna 70 den. Sešir 105 den. Kranj. ind. zaklj. 312. Ruše 280—300.

Zagreb. Drž. pap.: agrari 55—56; vojna škoda ar. 438.50—439 (437.75—438.50), kas. 438.50—439, s. 438.50—439, 9. 438.50—439, 10. 438.50—439, 12. 438.50—439; 8% Bler. pos. 97.25—97.75 (97.50); 7% Bler. pos. 86.75—86.875 (86.875); 7% pos. Drž. hip. banke 85.875—86.125 (86); 6% begl. obv. 76 d. Bančne delnice: Ravna gora 75 d. Hrvatska 50 d. Katolička 38 bl. Poljo 56—56.50. Kreditna 96 d. Union 191—193. Jugo 77.50—78 (77.50). Lj. kred. 122 d. Medjunarodna 63 d. Narodna 8000—8075. Obrtna 36 d. Praštediona 910—915 (905, 915). Srbska 186 d. Zemaljska 134.50—135 (135). — Industrijske delnice: Nar. sum. 25 d. Guttman 140—150. Slavonija 200—202. Danica 104—109. Pivara Sar. 165 d. Drava 220 d. Šečera Osjek 309.50—310.50 (309). Nar. ml. 20 d. Osj. ljev. 175 d. Brod. vag. 110—115. Union 120 d. Vevče 124 d. Isis 33 d. Ragusea 363—365 (363). Oceania 210—225. Trboveljska 400—402 (400). Split cement 500 bl.

Belgrad. 7% inv. pos. 93 (10.000), agrari 56—56.75, vojna škoda 451.50 (100), 8. 452.50—453.25 (600), 12. 461.50—463 (200), Tob. srečke 34 bl., Srečke Rdeč. križa 54 bl., 7% Bler. pos. 89.25 bl., 6% begl. obv. 75 d.

Notacije naših državnih papirjev v inozemstvu: London: 7% Bler. pos. 85.75—86.50. Newyork Bler. pos. 96.50—97, 7% Bler. pos. 86—86.75, 7% pos. DHB 84.25—85.50.

Dunaj. Don. sav. jadr. 91.24, Wiener Kreditverein 18, Creditanstalt 47.50, Escompteges. 149.75, Ruše 35.35, Mundus 159, Alpine 24.35, Trboveljska 49.50, Kranj. ind. 40.25, Rima Murany 83.10.

Žitni trg

Danes je bila v Budimpešti proti zaključku koruza nekaj čvrstejša. V splošnem pa prevladuje v njej mirnejša tendenca in je danes ostala cena za baško blago 132.50. Izvoz pšenice skozi Brailo je znaten, notacije pa so ostale neizpremenjene kakor sledi: gornjebaška 182.50, ban. 175, bar. 172.50 in slav. blago 170.50—172.50. Interes je majhen, pa tudi ponudba je slaba. Moka je ostala neizpremenjena. V ovsu je momentano prva potreba krita, ker je blaga malo, je pričakovati živahnije tendence. Za otrobe je tako veliko povpraševanje, da so mlinci razprodani. Cena je 100—110 nakl. post., pri nas pa 130—145.

V Ljubljani so notacije neizpremenjene. Novi Sad. Oves: bč., sr. 145—150. Moka: bč. 8. 105—110. Otrobi: bč., sr., ban. v Jutavreah 100 do 102.5. Vse ostalo neizpremenjeno. — Promet: pšenica 21, ječmen 1, koruza 35.5, moka 18, otrobi 10 vagonov. Tendence neizpremenjena.

Sombor. Pšenica: bačka 78 kg 170—175, Tisa šlep 80 kg 180—185, gornjebačka 79 kg 175—180, sremska 78 kg 157.5—162.5, slavonska 78 kg 157.5—162.5. — Ječmen: bč. 69.70 kg 155—160. Koruza: bč. 127.5—132.5, bč. sept. 132.5—137.5. Vse ostalo neizpremenjeno. Tendence mlačna. Promet 306 in pol vagona.

Budimpešta. Tendence neenotna. Promet srednji. Pšenica: okt. 18.25—18.38, zaklj. 18.32—18.33; marc 19.06—20.05, zaklj. 20.02—20.03; maj 20.60—20.72. Rž: okt. 12.15—12.20; zaklj. 12.15—12.18; marc 13.40—13.65, zaklj. 13.40—13.42. Koruza: avg. 17.35—17.50, zaklj. 17.48—17.50; sept. 17.50—17.60, zaklj. 17.60—17.65; avg. maj 17.60—17.80, zaklj. 17.77—17.80; transit avg. 14.80.

Živina

Mariborski živinski sejem. 12. avg. Prignanih je bilo 27 konj, 14 bikov, 197 volov, 412 krav in 21 telet, skupaj 671 komadov. Cene so bile sledeče: voli 5.75—10, bikji za klanje 6.50—10, krave 4—10, mlada živina 7—9. Prodanih je bilo 390 komadov, od teh v Avstrijo 9, v Italijo 16.

Dunaiski prašičji sejem. (Poročilo trdke Ed. Saborsky & Co., Dunaj.) Na prosti trg je bilo pripravljenih 10.845 pršutarjev in 4899 špagarjev. Iz Jugoslavije jih je bilo 3750. Na kontumačni trg je bilo pripravljenih 92 prašičev. Cene: špagarji najboljši 1.73, I. 1.60—1.72, II. 1.60—1.64, kmetijski 1.60 do 1.65, najboljši 1.70, pršutarji 1.60—2.20. Tendence: Cena za špagarje je od začetka neizpremenjena, pozneje pa je padla za 10 grošev, pršutarji pa so se pocenili za 5 grošev.

Iz službenih objav

Dr. Sever Djurica, roj. Mušič, zdravnik v Brežicah, je bila vpisana v imenik zdravniške zbornice za Dravsko banovino.

Dražbeni oklici. Dne 12. septembra 1930 bo ob pol 10 pri sodišču, v sobi št. 5, na podstavi s tem odobrenih pogojev dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Braslovce. — Dne 12. septembra 1930, ob pol 10 bo pri sodišču v sobi št. 5 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Braslovce, vl. št. 157. Okrajno sodišče na Vranskem. — Dne 16. sept. ob 9 bo pri sodišču v sobi št. 4 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga St. Jernej. Okrajno sodišče Kostanjevica. — Dne 22. septembra 1930, ob pol 11 na licu mesta v Ravneh št. 4, obč. Ziri, dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Opale. Okrajno sodišče v Logatcu.

Razglas o ponudni licitaciji za zgradbe na reki Muri. Ker prva licitacija za oddajo gradbenih del na reki Muri, razpisana od Terenske tehnične sekcije za regulacijo Mure v Mariboru ni uspela, razpisuje ista na podstavi čl. 86—98 zakona o državnem računovodstvu z dne 6. marca 1910, in njegovih izpremembah in dopolnitvah, za prejem in izvršitev zgradb na reki Muri v skrajšem roku 10 dni drugo javno pisмено oterno licitacijo na dan 25. avgusta 1930, ob 11 v pisarni Terenske tehnične sekcije za regulacijo Mure v Mariboru. Poznejše ali nepravilno opremljene ponudbe, kakor tudi ponudbe, ki bi došle po pošti ali brzojavno, se ne bodo vpoštevale.

Razpisi služb. Zdravstveni zastop razpisuje službo sekundarija v ženski javni bolnišnici v Novem mestu. Prosilci morajo biti doktorji vsega zdravilstva in imeti najmanj 6-mesečno gynecološko prakso. Izvrševanje prakse je nedopustno. Prošnje je vložiti do 31. avgusta t. l. pri podpisnem zdravstvenem zastopu. Zastop zdravstvenega okrožja v Novem mestu. — Na geografskem inštitutu filozofske fakultete univerze kralja Aleksandra I. v Ljubljani se razpisuje mesto kartografa v II. kategoriji državnih uradnikov. Prosilci za to mesto naj vložijo pravilno opremljene in kolkovane prošnje, ki naj jim dodajo tudi vzorce svojih geografskih risb, do dne 1. oktobra 1930, pri rektoratu univerze kralja Aleksandra I. v Ljubljani. — Na filozofski fakulteti v Ljubljani se razpisuje mesto kontraktualnega rednega profesorja oziroma kontraktualnega

Pišite tekoj po veliki brezplačni **KATALOG** tovarne glasbil, gramofonov in harmonik **MEINEL & HEROLD** prodajna podr. MARIBOR št. 102-B in tudi Vi bote imeli dobro godbo in veselje v hiši

izrednega profesorja ali kontraktualnega docenta za klasično filologijo. Prosilci za to mesto naj vložijo pravilno opremljene in kolkovane prošnje, ki naj se jim dodajo curriculum vitae in znanstveni spisi, do dne 1. maja 1931, pri rektoratu univerze kralja Aleksandra I. v Ljubljani.

Prostovoljna sodna dražba. V sredo dne 13. avgusta 1930 ob 11 dopoldne se vrši v pisarni podpisane notarija kot sodnega komisarja v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 6, prostovoljna sodna dražba zemljišča. Mate Hafner, notar

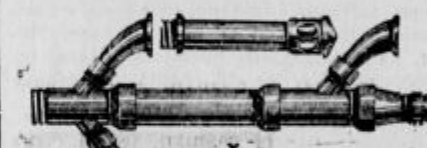
Natječaj za generalno osnovo za izgradnjo, proširenje i regulacijo grada Zagreba. Na osnovu zaključka skupštine gradskog zastupstva od 17. svibnja 1930. odobrenog rješenjem Kr. banske upr. u Zagrebu broj 70.890 II/3 od 30. jula 1930 raspisuje općina grada Zagreba natječaj za izradu generalne osnove za izgradnjo, proširenje i regulacije grada Zagreba. Natječaj je opći, anoniman i internacionalan. Natječaj počimlje dne 15. augusta 1930 a svršava dne 15. februara 1931 u 12 sati o podne. Nagrade su ove: I. nagrada u iznosu od Din 150.000, II. nagrada u iznosu od Din 100.000, III. nagrada u iznosu od Din 80.000. Za otkup nenagrađenih radnja odredjen je pored toga iznos od 180.000 Din. Ukupno Din 500.000. Svota za otkup jedne radnje ne smije biti manja od 25.000 Din.

Poizvedovanje

Naslo se je nekaj denarja na Poljanskem nasipu. L. Osterc, Rudeča hiša III-1.

Preprodajalci, pozor!

Dunajski veletrgovci manufakture ima v Mariboru večjo partijo blaga za moške obleke po najnižjih cenah za oddati. Radi likvidacije svojega podjetja popusti carino in vse stroške. — Interesenti naj pišejo na upravo tega lista pod značko »Kassaverkauf«.

Češke kameninaste cev betonske cevi, plošče za tlak, vse cementne izdelke

CIHLAR, LJUBLJANA, Dunajska cesta

LIPSKI JESENSKI VELESEJEM 1930

začetek 31. avgusta

splošni vzorčni velesejem, tehnični in stavbeni velesejem od 31. avgusta

tekstilni velesejem od 1. avgusta

velesejem športnih predmetov od 31. avgusta

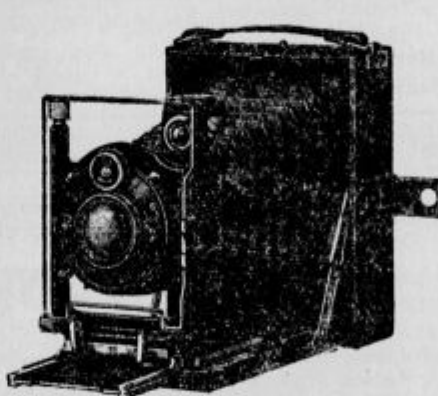
do 4. septembra

Obiščite ob enem tudi „IPA“ mednarodno krznarsko razstavo

Pojasnila dobite pri zastopstvu

STEGU, Ljubljana

Gledališka ulica 8/II. Telef. 2925.

Pravkar je **JUGOSLOVANSKA KNJIGARNA** na novo spopolnila svoj oddelek za učila in bo vzporedno s tem oddelkom nudila tudi

kamere in vse fotopotrebščine

Izdala je tudi poseben katalog kamer in fotopotrebščin, med tem ko sledi spopolnjen cenik učil do začetka šolskega leta.

Fotoamaterjem razvija plošče in filme ter kopira slike, razglednice in povečave. Ima stalno v zalogi kamere in pripadajoči material znanih svetovnih tovarn: Agfa, Zeiss-Ikon, Voigtlander, Welta, Bentina, Krauss, Hauff, Satrap, Mimosa, Kraft & Steudel in dr.

Temnica in cenik je interesentom brezplačno na razpolago

Zahvala

Za iskrene izraze sočutja ob smrti nepozabnega prijatelja, umetnika in duhovnega voditelja

prof. Gašperja Porenta

se vsem prav prisrčno zahvaljujemo. Zlasti smo hvaležni vsem, ki so omogočili, da je skromni pokojnik imel tako veličastno lep, njegove veličine dostojen pogreb. Hvala prevz. g. škofu dr. Gregoriju Rožmanu, zastopnikom ljubljanskega in novomeškega kapitlja, vseh redov in tako številni duhovščini, zastopnikom profsorskih zborov in kat. akad. starešinstvu, zlasti g. N. Velikonji; s posebnim zadovoljenjem smo opazili v sprevedu člana prosvetnega sveta prof. dr. Karla Capudra, inšp. g. prof. Vadnjala, pisatelja Finžgarja, direktorja g. K. Hočevarja, prof. dr. Iv. Grafenauerja, kakor vsem ostalim odličnim udeležencem. Končno, a ne nazadnje prav prisrčna hvala pevcem, množtevilnim pokojnikovim rojakom, dijakom in zlasti Šentvidcem za tako številno udeležbo.

Naj nam vsem sveti pokojnikov zgled lepega življenja!

Vodstvo zavoda sv. Stanislava.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 5 Din. Oglasi nad deset vrstic se računajo višje. Za odgovor znamkol — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

Službe iščejo

Iščem mesta

blagajničarke ali pisarniške službe sploh za prav majhno plačo, v mestu ali na deželi. — Ponudbe upravi »Slov.« pod šifro »Hvaležna« št. 8908.

Vrtnar

v svojem poklicu dobro izvežban, išče službe. Ponudbe pod šifro »Nastop« takoje na upravo »Slov.«

Upokojeni častnik

išče službo. — Ponudbe pod »Agilen« upravi lista.

16 letni fant

pokojnega očeta slikarja bi se rad izučil sobo- in črkoslikarstva. Ponudbe Franc Borc, Šmarca pri Kamniku.

Službodobe

Učenko ali učenca

s prepisano šolsko predizobrazbo za trgovino z usnjem sprejme Produktivna zadruga čevljarstvih mojstrov v Ljubljani — Hrenova ulica 4.

Dobra gospodinja

družabnica, vajena hotelskega posla, čedne postavne, krščanska in razumna, srednje starosti, ki zamore vložiti vsaj 100 tisoč dinarjev kavcije, katera se obrestuje, se išče za takoj. Ponudbe pod »Razumna gospodinja« št. 8690 na upravo »Slovenca«.

Učenec

poštenih kmetijskih staršev se sprejme za trgovino z mešanim blagom, zdrav, močan, ki ima veselje do trgovine. Naslov v upravi Slov. pod značko: »Na Dolenjsko« št. 9106.

Učenke

za mehanično umetno vezenje in predtisk sprejme Hatak & Mikeš, Ljubljana, Dalmatinova ul. 13.

Čevljar. vajenca

sprejem. — A. Mulej, modna čevlarna, Jesenice št. 134, Gorenjsko.

Trgovski pomočnik

po možnosti usnjarske stroke, kateri bi tudi po- toval po Sloveniji, se sprejme. — Ponudbe pod »Marljiv 66/št. 8981« na upravo »Slov.« v Ljublj.

Vajenca

sprejme trgovski vrtnar Ivan Vincekovič v Ptuj.

Čevljarstvi pomočnik

starejši, se sprejme za stalno pri Janko K. čevljar, Ljubljana, Tržaška cesta, Stan in dom. Vsa oskrba v hiši.

Mesarski vajenec

poštenih staršev se takoj sprejme. Anton Belhar, mesar in prekajevalec, Tržič, Gorenjsko.

Kontoristinja iščem

veščo slovenskega, nemškega jezika, vseh pisarniških poslov ter knjigovodstva. One, ki so bile v žitni stroki že zaposlene, imajo prednost. — Naslov v oglas. oddelku »Slovenca« pod št. 9119.

Šivilja

samostojna, dobi mesto pri dobro vpeljani krojaški delavnici. Ponudbe pod »Redka prilika«.

Učenca

za sedlarsko in tapetniško obrt takoj sprejem. Oskrba v hiši. Fr. Korošec, Bled.

Gradbenega tehnika

sprejme v službo gradbeno podjetje v Ljubljani. — Ponudbe z navedbo dosedanjega službovanja je noslati na upravo lista pod značko: »Gradbeni tehnik«.

Pošteno družino

delovno, sprejem v službo za mlin in žago. Matija Spreitzer, Stara žaga 14, pošta Črmošnjice — Uršna sela.

Stanovanja

Stanovanje

majhno, 1 sobe in kuhinje (event. sobo s št. i. nikom) išče mirna, snažna stranka (2 osebi). — Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. »Slov.« Miklošičeva cesta pod šifro »Mirna stranka«.

Na Miklošičevi cesti

se odda stanovanje, obstoječe iz 3 sob, za 1. november. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 9028.

Stanovanje

eno- ali dvosobno išče majhna družina za september ali 1. oktober. — Pismene ponudbe na naslov: Rudnik, Litija.

Vnajem

Na Miklošičevi cesti

se odda vojaški lokal. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9029.

Na Miklošičevi cesti

se odda za pisarne več posameznih sob. Naslov v upr. lista pod št. 9027.

Obrt

Čevlje

vsakovrstne, izdeluje po meri, ima zalogo v lastni delavnici po najnižjih cenah Ivan Krois, Maribor, Koroška cesta št. 18.

Trboveljski cement

ima v zalogi trgovina z železnino in poljedelskimi stroji FR. STUPICA, Ljubljana, Gospodarska cesta št. 1.

Volna, bombaž,

nogavice in pletenice v veliki izbiri pri Karl Prelog, Ljubljana, Židovska ul. 4 in Stari trg 12.

Krušno

moko

in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri

A. & M. ZORMAN Ljubljana, Stari trg št. 32.

Prodano

Modroce

vrhne iz la afrika močno blago Din 240 — mreže — posteljne odeje — žimo — cvitih najceneje kupite pri

Rudolf Sever Ljubljana, Marijin trg 2

Žaganje in drva

odpadek od parketov oddaja v vsaki količini parna žaga Lavrenčič & Ko, Ljubljana, Vošnjakova ul. 16, za gorenjskim kolodvorom.

Dobro idoča pekarna

se takoj prodaja. Poizve se pri g. Bosliču, pekarna, Zg. Gabernik, p. Potplat.

100 kg

koruze . . 185 D

rešet. ovsa 210 D

prodaja proti gotovini

JOS. BAHOVEC

SV. JAKOBA NABREŽJE

LJUBLJANA

Debele

luskinaste otrobe

kupite najceneje pri tržki

A. VOLK, LJUBLJANA

Resljeva cesta 24.

Puhasto perje

kilogram po 38 Din razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. — Potem čisto belo gosje kg po 130 Din in čisti puh kg po 250 D. L. Brozović, Zagreb, Ilica 82. Kemič. čistilnica perja.

Tesan les

popolnoma sub. za takojšnjo uporabo pri stavbah, ima stalno v zalogi »Ilija«, družba z o. z., Dunajska cesta 46, telefon 28—20.

Nikoprost

Vas odvadi kajenja takoj. Stane franko 76 Din. Razpošilja: Josip Lindič, Ljubljana, Komenskega 36

Prodaj psa

5 mesecev starega, volčje pasme, dobrega za varuha in za lovce. Več pismeno ali ustno. Resne prijave na upravo »Slovenca« pod šifro: »Mlad pes«.

Drva, odpadki

od žag se dobijo v vsaki količini pri tržki Ivan Šiška, tovarna parket v Metelkovi ul. 4. Tel. 2244.

Prodaj

stare izločeno okno v dobrem stanju, z roleta, visoko 3 m, svetloba 250 krat 160 cm, brez stekla. Cena zelo ugodna. Vprašajte: Stražar, Domžale.

Fotografski aparat

6½×9, takoj prodam. — Naslov v upravi »Slov.« pod štev. 8884.

Strojno zidno opeko

vsako količino, nudi opekarna, Zg. Šiška, Lj. VII.

Kupimo

Hrastove blode

in frize kupujem. Ponudbe z navedbo cene je poslati na Ivan Šiška, tovarna parketov in parne žage, Ljubljana, Metelkova ulica 4.

Glasba

Gramofone

in plošče, tudi slovenske, prodaja in razpošilja najceneje Radoslav Dolinar, Jesenice.

Pouk

Šoferska šola

I. oblast. konc., Čamerik, Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugoavto). — Tel. 2236 Pouk in praktične vožnje.

Razno

Pljučal

Zdravniški zavod dr. Pečnik-a za pljučne bolezni (Privat-Lungenheilstalt) Sečovo, pošta Rogaska Slatina. Prospekt 3 Din.

Dr. G. PICCOLI, lekarnar v Ljubljani, priporoča pri zaprtju in drugih težkočah želodca svojo preizkušeno

želodčno tinkturo

Pralnica

likalnica in reparatura vsakovrstnega perila, se priporoča. — G. Vojska nasl. S. Hafner, Wolfova ulica 12, dvorišče.

Krojači, šivilje

in nešivilje!

Velike novosti, brez katerih Vam bo nemogoče jeseni izdelovati garderobo, je prinesel lastnik zavoda F. Potočnik iz inozemstva. Za krojače, šivilje specialen sistem krojenja in modeliranja. Za nešivilje lahek kroj, da se tekom tečaja priučite za samouporabo. Revnejšim znizano, ugod. plačilni pogoji. Brezplačna rekomandacija služb. Modni salon, v katerem imajo učenci priliko, vaditi se v šivanju. — Pričetek jesenskega tečaja 28. avgusta t.l. — Krojno učilišče, Ljubljana, Stari trg št. 19.

trg 19. — Izdelava krojev.

Pozor!

National registrir blagajne nove in rabljene s tovarniško garancijo, ravnotako originalne N. R. K. dobavljamo edino in samo potom našega za Dravsko banovino avtoriziranega zastopnika g. LEONA TAVCAR, Ljubljana, Streliška ulica 22/II po originalnih tovarniških cenah.

Pojasnila o različnih modelih daje isti brezplačno in brez prisilnega nakupa.

Predno se odločite za nakup kontrolne blagajne, zahtevajte našo ponudbo.

Natioal Cash Register Prometno poduzeće,

ZAGREB, Ilica 11 — Telefon 61—20.

Za okrepitev in prenovljenje krvi!

Zdaj je najboljši

letni čas!

Okrepitev krvi je potrebno vsem,

zlasti **slabokrvnim,**

onim, ki nimajo **teka,**

ki imajo **slabe živce,**

ki so preboleli; kakoršnokoli

bolezen po zimi,

zlasti **otrokom,**

ki obiskujejo **šolo.**

Za okrepitev krvi priporočamo

„ENERGIN“

železno kina vino

»ENERGIN« železno kina vino se dobiva v lekarnah in drogerijah, 1 velika polliterska steklenica Din 40.—. Po pošti razpošilja Laboratorij »ALGA«, Sušak. 3 velike polliterske steklenice Din 128.—, 6 velikih polliterskih steklenic Din 248.— in 1 zastoj.

1 steklenica vsebuje 1/2 litra

Zdravniki trde, da zadostujejo za okrepitev otrok 3 velike steklenice, po 3 male žličke na dan pred jedjo, odraslih 3—6 velikih steklenic, po 3 velike žlice na dan pred jedjo.

NACELSTVO GOSTILNČARSKE ZADRUGE V KRANJU naznanja, da je umrl danes njen zaslužni načelnik, gospod

France Vozelj

restavater itd.

Pogreb bo v četrtek dne 14. avgusta ob 16. uri. Ohranimo ga v trajnem spominu. V Kranju, dne 12. avgusta 1930.

Gostilničarska zadruga v Kranju.

VOZELJ KAROLINA naznanja v svojem in v imenu otrok vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretresujočo vest, da je njen nad vse ljubljeni soprog, oče, brat, stric in svak, gospod

Franc Vozelj

restavater v Kranju

dne 12. t. m. po kratki, mukepolni bolezni, bogu vdano umrl. Truplo blagega pokojnika prepeljemo v Kranj, kjer se bo vršil pogreb v četrtek, dne 14. avgusta 1930, ob 4 popoldne izpred doma žalosti, Kranj (poleg kolodvora) na farno pokopališče v Šmartno pri Stražišču. Kranj, dne 12. avgusta 1930.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani

Naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naša iskreno ljubljena mama, žena, sestra, nečakinja in vnukinja, gospa

Vikica Omahen roj. Modrijan

danes ob 3 zjutraj mirno v Gospodu zaspala. Pogreb nepozabne se bo vršil v četrtek dne 14. t. m. ob 8 zjutraj iz hiše žalosti Planina pri Rakeku št. 6 na farno pokopališče k Sv. Križu.

Žalujoči ostali.

ZASTOPNIKE

z lepim lokalom in odgovarjajočim prodajnim aparatom. — Ponudbe z referencami na ALOIS SWOBODA & Co., Wien, XVIII., Theresiengasse 1.

K SV. ROKU V DRAVLJE

vozijo Čarmanovi autobusi v Dravljje izpred kavarne »Evropa« in od glavnega kolodvora. — Se priporoča

Ivan Čarman.

N. V. Nederlandsche Maatschappij van Verzekering van 1906

Rudarji!

Zavarujte se za nezgode pri gornji zavarovalnici

Zastopnik:

J. Hamers, Tuddernscheweg 36 Sittard.

Zahvala

Ob prerani smrti našega ljubega, nepozabnega soproga in očeta, gospoda

FRANA KOCBEKA

nadučitelja v pokoju

smo prejeli od vseh strani toliko pismenih in ustmenih dokazov iskrenega sočustvovanja, da se vsakomur posebej ne moremo zahvaliti.

Zato izrekamo vsem prijateljem in znancem ter pokojnikovim častilcem, ki so spremlili pokojnika na njegovi zadnji poti, kakor tudi vsem, ki so se nas spomnili na ta ali oni način v naši najtežji uri, najprišrečnejšo zahvalo. Iskrena hvala tudi vsem darovalcem cvetja in vencev, pevcem za žalostinke in gg. govornikom za prekrasne poslovilne besede.

Velika ljubezen in spoštovanje, ki smo ju doživeli ob pokojnikovi smrti, sta nam v veliko uteho v naši tugi in bolesti.

Gornji grad, dne 12. avgusta 1930.

Globoko žalujoči ostali.